

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Celovško podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/11, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-698, za ljubljanske naročnike 90-662, za sranjeje 21-822. — Poštni predal št. 29. — Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-2-367. — Mesečna naročnina 230 din.

S TISKOVNE KONFERENCE MILENTIJA POPOVIČA

GOSPODARSKA KREPITEV PODJETJA IN KOMUNE

Osnovna značilnost perspektivnega načrta 1957-1961

BEograd, 14. nov. (Od našega beogradskega dopisnika) Predsednik odbora Zveznega izvršnega sveta za perspektivni plan tov. Milentija Popovič je na večeršnjih tiskovnih konferenci obrazložil novinarjem poglavitne postavke družbenega načrta za petletje 1957-1961. Ta načrt je Zvezni izvršni svet v glavnem že sprejel. Načrt je razdeljen v dva dela: prvi — splošni del — na skrašan način podaja temeljne proporece plana in glavne elemente naše gospodarske politike v prihodnjem obdobju, njegov drugi del pa je nekakšna priloga, ki jo je izdelal Zavod za plan. Zato skupščina ne bo glasovala o celotnem planu, temveč samo o njegovem prvem delu.

Tov. Popovič je v zvezi s tem dejal, da v inozemstvu pogosto ne razumejo tak način našega planiranja in sodijo, da je to anarhija, nesmisel in podobno. Do takega ocenjevanja našega planiranja prihaja po besedah tov. Popoviča zaradi zaostalih pojmovanj ljudi na Zahodu in Vzhodu. Mnogi ljudje vsako svobodno gibanje materialnih družbenih sil izenčujejo s kapitalizmom in si svobodnih ekonomskih gibanj

izven kapitalizma sploh ne morejo zamisljati. Z druge strani pa mnogi ljudje socializem izenčujejo z planiranjem, pod tem pa razumejo administrativno razdelitev celokupne družbene proizvodnje, družbo pa si zamisljajo kot sistem, v katerem eden zapoveduje, drugi pa ubogajo. Zaradi takih zaostalih pojmovanj tudi prihaja do nesporazumov glede tega, kaj načrt pri nas pomeni in kakšen je njegov smisel.

Najvažnejše postavke perspektivnega plana

Tov. Popovič je potem govoril o najvažnejših nalogah, ki jih predvideva perspektivni plan.

Predvsem — je poudaril — želimo ostvariti stabilnejše odnose v gospodarstvu, to se pravi zaključiti proces, ki se v tej smeri odvija že dve leti. Vskladiti moramo odnose med skupno proizvodnjo in skupno razdelitvijo, obenem pa v tem okviru ostvariti tudi zadostne rezerve. To bi omogočilo, da se naše gospodarstvo razvija brez motenj, nesorazmernih cen in ostalih pojavov, ki so bili značilni za naše gospodarstvo od 1952. leta naprej.

Naloga perspektivnega plana je dalje vzpostavitev ravnotežja med posameznimi gospodarskimi vejami. Hitreje moramo

razvijati predvsem kmetijstvo, dalje gradbeništvo, kakor tudi celotni mehanizem blagovnega prometa in preskrbe prebivalstva.

Ena najvažnejših postavk plana je zagotovitev trajnega narastanja osebne potrošnje in družbenega standarda. Zato so predvideni ukrepi, ki naj bi v celoti zagotovili zamisljeni dvig življenjske ravni v prihodnjem obdobju. Med glavne naloge plana spada vsekakor tudi zmanjšanje deficita plačilne bilance. Do 1961. leta bi morali odpraviti tekoči deficit, to se pravi, z lastnim izvozom zagotoviti potrebni uvoz, kakor tudi odplačilo posojil, ki smo jih bili najeli.

Nekaj izmed številčnih podatkov o planu

Ko je potem govoril o raznih značilnostih perspektivnega plana, je tov. Popovič dejal, da je predvideno naglo povečanje proizvodnje. Bruto produkt bi letno narasel povprečno za 9,3%, narodni dohodek pa za 8,8%, kar je znatno hitreje kot pa do sedaj. Industrija bo po planskih postavkah povečevala svojo proizvodnjo letno povprečno za 11%, kmetijstvo pa za 6,3%.

Plan predvideva, da bomo leta 1961 v celoti izkoriščali naše proizvodne zmogljivosti. Investicijska politika bo usmerjena kar najbolj na kratkoročne kredite, in to na področjih, kjer bodo dali najhitrejša sadove. Glede na dosedanje uspehe v gospodarstvu moramo pričakovati tudi znatno povečanje delovne storilnosti — povprečno za 7,5% letno.

Kot je poudaril tov. Popovič, plan ne predvideva največje oz. najboljše možnosti za razvoj industrije in kmetijstva, temveč srednje možnosti, predvsem zato, ker mednarodna blagovna izmenjava nikoli ni popolnoma zagotovljena in stabilna. Če bo naša proizvodnja večja, kot pa računamo, bo to samo olajšalo likvidacijo deficita plačilne bilance, oz. omogočilo povečanje raznih oblik potrošnje, predvsem pa osebno potrošnje in dvig družbenega standarda.

Ce se bo naše gospodarstvo razvijalo tako, kot predvideva perspektivni načrt, bomo lahko zaposlili vsako leto povprečno od sedem na štirinajst šilingov na zahtevo OVP, čemur se socialisti odločno upirajo. Ne gre za vsoto, niti za dejanske potrebe avstrijskega radia, temveč za načelno vprašanje, ali naj bo ustanova kot je radio depolitizirana in vodena po načelih zasebnih poslovnih družb ali pa družbena ustanova pod določnim nadzorstvom države in na razpolago vsem, kot je na pr. angleška BBC. Prvo tezo zasto-

V sredo zvečer so v razstavnih prostorih ljubljanskega magistrata odprli razstavo »Oktobrska revolucija in delavsko gibanje na Slovenskem 1917 do 1920«. Razstavo, ki jo je otvoril član CK ZKS Ivan Regent, je pripravil Zgodovinski arhiv Centralnega komiteja ZKS. S tiskanimi, pisanimi in fotografskimi dokumenti je prikazan vpliv Oktobrske revolucije na delavsko gibanje v Sloveniji v zadnjih dveh letih prve svetovne vojne in prva leta po njej. Vpliv revolucije pri nas je bil močan, zlasti se je tedaj razmahnilo delavsko gibanje, in nam razstava prikazuje številne pomembne dogodke iz tiste dobe, tako n. pr. vojaške upore, velike stavke, zlasti železničarsko, mirovne shode itd. Razstava je poučna in zanimiva, saj je veren izraz tiste nemirne dobe pri nas, ki ji je svojstven pečat dala prva Oktobrska revolucija. (Berite članek na 5. strani)

Smrt A. Zapotockega predsednika češkoslovaške republike

Predsednik Zapotocký se je rodil pred 73. leti. Za predsednika češkoslovaške republike je bil izvoljen 21. marca 1954. Njegov oče je bil eden izmed ustanoviteljev socialno demokratične mladinske organizacije. Učil se je kamnoseške obrti. V bivši Avstriji je bil večkrat zaprt, ker je sodeloval v gibanju za splošno vojnično pravico, revolucionarno delo pa je nadaljeval tudi še v predvojni češkoslovaški republiki in je bil tudi že v tahranski češkoslovaški državi preizkušen. Izrazil je pomembno vlogo pri ustanovitvi češkoslovaške partije in je bil leta 1922 izvoljen za njenega generalnega sekretarja. Med drugo svetovno vojno je bil v koncentracijskem taborišču, ker ga je ujel Gestapo, ko je hotel leta 1939 vzklikati s sklepom centralnega komiteja prekoračiti politiko-sovjetsko mejo. Po osvoboditvi je postal leta 1945 predsednik češkoslovaških sindikatov in poslanec ljudske skupščine. Leta 1946 pa tudi predsednik parlamenta. Leta 1948 je postal predsednik vlade, pozneje pa predsednik CSR.

Praga, 14. nov. (Tanjug). — Večera zjutraj je po težki bolezni nenadoma umrl predsednik češkoslovaške republike Antonín Zapotocký. Predsednik Zapotocký je dobil srčni napad 4. novembra. Zdravil se je v državni bolnišnici pod nadzorstvom več specialistov. O njegovem zdravstvenem stanju so objavljali poročila, iz katerih je bilo razvidno, da se je bolezen razvijala brez komplikacij. Večera navezgodaj pa je nastopila kriza, ki ji je predsednik Zapotocký podlegel. V zdravniškem poročilu je rečeno, da je nastopila smrt zaradi motenj in krvnem obliki kot posledica srčne bolezni.

Ob smrti Antonína Zapotockega je generalni sekretar ZKJ Josip Broz-Tito poslal Centralnemu komiteju KP CSR sozlačno brzojavko, v kateri pravi, da nas je globoko pretresla novica o smrti predsednika CSR in člana Politbiroja CK KP CSR Zapotockega. Predsednik Tito je poslal sozlačno brzojavko tudi predsedniku češkoslovaške vlade Viljemu Sirokemu. Tudi jugoslovanski veleposlanik v Pragi Marko Nikezić je izrazil sožalje v češkoslovaškem zunanjem ministrstvu in se vpisal v knjigo žalosti na Hradčanih. Češkoslovaška partijska in vladna delegacija, ki se je udeležila proslave 40. obletnice Oktobrske revolucije v Moskvi, se je takoj vrnila v Prago. Po vsej Češkoslovaški je žalovanje zaradi smrti predsednika Zapotockega. Vsi praški

Danes seja zveznega izvršnega sveta

BEograd, 14. nov. — Jutri dopoldne bo seja zveznega izvršnega sveta, na kateri bodo razpravljali o načrtu zakona o delovnih odnosih ter o predlogih nekaterih odredb in odločb s področja gospodarstva, ljudskega zdravja, socialne politike in organizacije upravne oblasti. Na seji bodo ratificirali tudi nekatere mednarodne sporazume.

Seje zakonodajnih odborov Zvezne ljudske skupščine

BEograd, 14. nov. — Seje zakonodajnih odborov zveznega zbora in zbora proizvajalcev zvezne skupščine, ki sta bili napovedani za 16. november zaradi razprave o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju in zakona o javnih uslužbenih, sta odloženi na ponedeljek 18. novembra ob 16. uri.

Diplomatska kronika

Pariz. — Novi jugoslovanski veleposlanik v Franciji dr. Radivoje Uvalić je danes napravil protokolarni obisk pri predsedniku francoske skupščine Andreu Le Troquerju. Dopoldne pa je potelji v Venec na grob Neznanega vojaka pod Slavolokom zmagae. Veleposlanik Uvalić je bil sprejet tudi pri predsedniku sveta republike Gastonu Monervilleju.

Korupcijska afera

Od našega stalnega dopisnika

DUNAJ, 14. nov. (Po telefonu). V ospredju zanimanja v avstrijski prestolnici sta danes dve vprašanji: protest Južnih Tirolcev proti italijanski politiki naseljevanja in pa korupcijska afera, v katero so zapleteni nekateri vidni voditelji ljudske stranke. Toda od obeh je druga afera dosti privlačnejša, kajti dogaja se v širšem okviru kot bi ga imela, če bi šlo za navaden poslovni skandal. Nekateri listi se danes sprašujejo, če morda ni prišel trenutek, ko bo tenka vez, ki povezuje avstrijsko vladno koalicio, sestavljeno iz docela nasprotnih interesov, počila in odprla po dvanajstih letih novo obdobje v tukajšnjem političnem razvoju.

Nevarnost zloma koalicije je verjetno pretirana in iznajdena bolj zaradi učinkovitih naslovov za prvo stran, nakazuje pa smer, v kateri se bo avstrijska politika prav gotovo gibala. Najnovejši spopad med vodilnimi strankami je doslej najostrejši v vrsti, ki se zadnje čase močno množijo. Ministrski svet in koalicijski odbor, ki sta se sestala včeraj, da bi rešila nekatera sporna vprašanja, preden bodo predložena parlamentu, sta se zbrala v nabitem očaju v znaku »radijske vojne«. Povod je sorazmerno majhno zvišanje radijske naročnine od sedem na štirinajst šilingov na zahtevo OVP, čemur se socialisti odločno upirajo. Ne gre za vsoto, niti za dejanske potrebe avstrijskega radia, temveč za načelno vprašanje, ali naj bo ustanova kot je radio depolitizirana in vodena po načelih zasebnih poslovnih družb ali pa družbena ustanova pod določnim nadzorstvom države in na razpolago vsem, kot je na pr. angleška BBC. Prvo tezo zasto-

pa seveda OVP, drugo socialisti. Če se je SPÖ v tem vprašanju pokazala za neizprosnu, kljub obožbam, da zavira konstruktivno delo vlade, je njeno nepopustljivost treba gledati v luči boja zoper napore OVP po postopni likvidaciji vsega, kar diši po socialističnem gospodarstvu. Pa tudi v okviru njene trenutne politične ofenzive, ki je po vsem videzu zelo dobro pripravljena in usmerjena na odločen uspeh pri prihodnjih splošnih volitvah. Od izida teh sodelovanje, afer same pa ni mogla zanikati. Pač pa se je spor v koaliciji zaostril še s tem, da je dunajska organizacija OVP naznanila tožilstvo nič manj kot notranjega ministra Heimerja in policijskega prezidenta Holoubeka, oba socialisti, češ da sta se pregrešila zoper paragraf 102 k. z., ki prepoveduje zlorabo uradne oblasti. Vprašanje je namreč, kako je »Arbeiter Zeitung« prva do inkrimiranega pisma, ki je hrbenica vse obožbo. Dokler je zadeva še v preiskavi, dokazni material seveda ne bi smel biti nikjer objavljen. Sklep: socialistični funkcionarji notranje uprave so zlorabili svojo oblast. Možna je seveda tudi drugačna teorija, kajti tudi diša je v rokah socialistov. Ne glede na to, da Polcarjeva protiožbova ne bo sprala z njega madeža, je vprašanje tudi, če se mu bo posrežilo dokazati, da je bila uradna oblast zlorabljena. SPÖ je v svoji strategiji nedvomno preračunala vse možnosti in pretehtala svojo riziko.

Vendar kot kaže danes, koalicijska se ni v nevarnosti, čeprav sede za mizo pri sejah kabineta od danes naprej skupno ljudje, ki se medsebojno tožarijo pri državnih oblasteh, ki jih konec koncev sami vodijo. »V Avstriji vlada čudna koalicija«, je te dni rekel v nekem predavanju v New Yorku socialistični državni sekretar dr. Kreisky. Medtem ko sestavljajo v Belgiji ali recimo na Švedskem koalicio šele potem, ko so se zedinili o nekaterih vprašanjih, je v Avstriji prišlo do koalicije, čeprav se obe veliki stranki ne strinjata v nobenem pomembnem vprašanju. Tako je že dvanajst let... Jaka Štular

Vladna večina je začela pokati

(Od našega stalnega dopisnika)

PARIZ, 14. nov. (Po telefonu). Hud potres razsaja v Franciji. Potres, čigar tresljajev seizmografski aparati sicer niso zaznali in beležili, vendar globoke razpoke so se pojavile na vseh možnih področjih: mo ralnem, socialnem, notranjem in zunanju političnem. Star izrek pravi, da nesreča nikdar ne počiva in da eno zlo vselej spremlja drugo. Francija se more danes prepričati na lastnih plečih o resničnosti tega izreka.

Čila, ki pa žal ni bila le mora. Najprej nota ameriške vlade. Američanom je dovolil francoskega odlašanja in mislijo, ne glede na francoski odpor, opremiti tuniško vojsko s svojim in angleškim orožjem. Kot izgovor jim služi navidezen strah, da bo sicer Burgiba dobil orožje na Vzhodu. Češkoslovaška mu ga je že ponudila, Egipt pa naj bi bil posrednik v pogajanjih s Sovjetsko zvezo. Uradno ni bil s tuniške strani nikdar potrjen tak namen. Gotovo pa je eno, da Burgiba ne misli večno čakati na to, da se Francija končno odloči in jasno formuliira svoje pogoje. Stalne vladne kričave in ponavljajoča se brezvladja so preprečila razvoj pogajanj. Francoski gospodarski, finančni in koncem koncev tudi politični položaj danes ni ravno tak, da bi si smeli dovoliti odločen protest v Beli hiši. Blagajne so

prazne, potrebna bodo tuja ponesojila, debata o Alžiru v OZN je pred vrati. Boljše bo torej postopaj previdno in malo ublažiti glas ogorčenosti nad to nepričakovano izdajo znotraj zahodnega tabora.

In končno vprašanje posebnih vladnih pooblastil na gospodarskem in finančnem področju, o čemer prav sedaj razpravljata Bourbonska palača. Nič manj kot 13 ur je večeraj zasedala skupščinska komisija, da bi končno ob 3 zjutraj z enim glasom večine (17 za, 16 proti, 11 vzdržanih) odobrila vladni predlog fiskalnih ukrepov, vendar zmanjšanih za 25 milijard frankov. Današnja diskusija med poslanci bo verjetno težka in zelo nevarna. Ni izključeno celo to, da bo Gaillard prvič moral postaviti vprašanje zaupnice. Relativna lahkota, s katero je skupščina odobrila Gaillardu pooblastila na področju Alžira in zatiranja terorizma v metropoli, se danes ne bo ponovila. Toda, kakor rečeno, najzanimivejšje je le-to, da je Gaillard zahtevala in obljubljala sloga strank, vključenih v vladu, ilu-zija, ki se je nobenemu predniku ne bo posrežilo vzpostaviti. Kar smo poudarjali je ob ustanovitvi nove vlade, kakor

bo dočjo nujnost, postaja že danes dejstvo. Sodelovanje, zmeren in socialistov je več kot bi si realni politik smel želeli. Sinoči so zmerjeni in davkih skušali odvzeti parlamentu pravico, da odloča o novih izdankih vse do konca sedanje legislature, to se pravi do vključno 1961. leta. Gaillard je predvidel to omejitev le za 1958. leto. Ni težko spregledati, kaj se za tem skriva: onemogočiti izglasovanje Gazierovega in Billerovega zakonskega načrta. Finančna komisija je ta predlog sicer odobrila in ostala pri predlogu predsednika vlade. Toda to še ne pomeni, da se mislijo neodvisni odredi borbi tudi v bodoče. In še nekaj nam kaže to sinočno glasovanje. Dejstvo, ki smo ga prav tako predvideli in ki se mu ni dalo izogniti. Brez komunistov bi se socialistom ne posrežilo večeraj odstraniti te nevarnosti. Čeprav je Gaillard odločno poudarjal, da ne bodo dovolili strankam izven vlade, da postanejo arbitri o sprejetju ali zavrnitvi njegovih ukrepov, bo hote ali ne hote to le moral dopuščati, seveda, če ga že nocoj neodvisni ne puste na cedilu in s tem ne zapečatijo njegove usode. V. Hreččak

VREME

Napoved za petek: Pretežno oblačno vreme v Primorju pretežno jasno. Temperature ponoči med 2 in 6, na Primorskem okoli 7, najvišje dneve do 8 stop. C.

Pobude in ovire za večji izvoz Volitve - pomemben uspeh

PLENUM OKRAJNEGA ODBORA SZDL LJUBLJANE

V ljubljanskem okraju so bili volilni rezultati dobri predvsem pri volitvah v splošne zbere — Zaradi podcenjevanja volitev v zbere proizvajalcev izidi niso v skladu z resničnim razpoloženjem

V Mariboru je bilo v sredo posvetovanje predstavnikov podjetij strojegradnje, kateremu je prisostvoval tudi generalni sekretar Zunanje-trgovinske zbornice tov. Ivo Barbaljič, ki je uvodoma tudi podal nekaj zanimivih ugotovitev o sedanjem stanju v zunanji trgovini in o izsledkih, ki se obetajo našim podjetjem strojegradnje. Po teh ugotovitvah se kaže našim podjetjem boljša perspektiva za izvoz. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je naša strojegradnja sklenila v tujini pogodbe v vrednosti okoli 20 milijonov dolarjev. Vendar je strojegradnja po svoji problematiki in stanju na trgu najtežja veja industrije in zato ni pričakovati v bližnji bodočnosti večjih uspehov brez temeljite analize tržišč in odprave nekaterih pomanjkljivosti, ki zavirajo večji izvoz. Zlasti pogoje dobre organizacije za izvoz, saj te, razen »Ingrec«, sploh nimamo.

Razen že zaključnih pogodb so v teku še pogajanja za približno 20 milijonov dolarjev naročil za kupece v ZSSR, Burmi, Indoneziji, Ekvadorju itd. Naša podjetja bi izdelala železne konstrukcije, centrale, transformatorje, električna dvigala, hladilnike, črpalke itd. Tudi potovanje na delegacije pod vodstvom tov. Vukmanoviča je prineslo nove vidike za plasma naših izdelkov na Bližnjem, Srednjem in Daljnem vzhodu. Seveda je le-ta odvisen od tega, koliko bomo kupovali v teh deželah, s katerimi imamo dohlet 20 do 30 milijonov dolarjev blagovne izmenjave. Možnosti so, da to izmenjavo v naslednjih letih povdvojimo. Govoreč o možnosti povečanja izvoza v nekatere države, predvsem v Indonezijo, Pakistan, Egipt in Etiopijo, je tov. Barbaljič opozoril, da bo potrebno misliti na tehnično pomoč tem državam. To naj bi izvajali prek tehničnih birojev v teh deželah, ki bi delovali pod vodstvom ustreznih skupnosti naših podjetij. Na primer, gošenje kož v Etiopiji, kjer kupimo letno okoli 18.000 ton kož za predelavo v usnje. Razen strojev za predelavo kož bi lahko naša strojegradnja izdelovala stroje za potrebe lesne industrije. Nudi bi lahko tehnično pomoč tudi za dvig brodogradnje, pomorstva in ribištva, zlasti v pogledu kadrov, ki jih pri nas imamo dovolj v teh panogah. Mislijo, da je treba na to, da povabimo k nam študente iz teh dežel, ki bi potem poslali propagatorji za naše stroje in opremo. Med drugimi možnostmi za povečanje izvoza je važno tudi, da si zagotovimo prostor za prodajo svojih izdelkov v velikih trgovskih hišah v tujini. Seveda bo najprej rešiti tudi finančni problem, ki se pojavlja v zvezi z ravnajo cen v tujini in najti instrument, ki bo omogočil, da ne bomo samo prodajali, temveč tudi kupovali. Vse to nalaga Zunanje-trgovinski zbornici večjo aktivnost, predvsem pa opozarja na to, da bo potrebno povečati število naših trgovskih zastopnikov v tujini.

V razpravi po uvodnih besedah tov. Barbaljiča je sodelovalo več zastopnikov podjetij, ki so opozarjali na težave, s katerimi se srečujejo pri svojem uveljavljanju na tujih tržiščih. Tako ima mariborska Metalna trikrat večjo kapaciteto kot so domače potrebe. Izvoz je zato nujen in življenjska nuja. Naše podjetje leta bodo iz Metaline prodali v tujino 25 odstotkov proizvodnje, predvsem motove v Indijo, hidro-mehansko opremo v Pakistan, železne konstrukcije v Jordanijo. Največja težava za uspešno poslovanje s tujino je zanje vprašanje pravočasne nabave potrebne materiala. Kratki rok, ki so postavljeni v pogodbah, teh zastopnikov ne omogoča. Prekoračevanje rokov pri dobavi materiala pomeni rizik za podjetje, ki postavlja vsako leto večji poseben in kritični rok izredne proizvodnje, ker so jesenske odredbe dobave. Material iz uvoza pa je ne le dražji, temveč v pogledu rokov dobave še manj zanesljiv.

Večje uspehe ovirajo tudi slabosti domače organizacije izvoza. So primeri, da se pojavijo ugodne ponudbe za podjetje, ki pa eslastno neizkoristne zaradi tega, ker podjetje ne dobi podpore od nadrejenih organov (družbena, Urad za cene). Zlasti ni prav, da odločajo o kalkulacijah uradniki jugoslovanske. Primer izkušene Jordanije za most v Indiji to potrjuje. Jugoslovanska je prišla na realno postavljene kalkulacije še iz odstotkov, kar je bilo usodno. Preden je bilo neizgovorno, preden je povzročila nastanek izvoznega koeficienta. Mnenje Metaline in tudi drugih podjetij je, da je mreža

delegatov »Ingrec« in tudi Zbornice v tujini nezadostna, da bi mogla temeljito obvladati trg. Kot o potrebni mreži zastopnikov v tujini, so delegati podjetij poudarili potrebo za ustanovo, ki bi bila sposobna svetovati podjetjem, za katere ponudbe v tujini naj se zanimajo. Takšna ustanova — operativna, ne birokratska — ki bi bila sposobna v najkrajšem času dati izvoznikom odgovore na vprašanja, naj bi bila v Beogradu. Osnova za njeno delo pa naj bi bilo tesnejše sodelovanje med uvoznim in izvoznim. Naša uvozna podjetja delajo preveč ločeno in nesistematično.

V zvezi z oskrbo s surovinami so zastopniki podjetij izrazili željo, da bi imela podjetja, ki delajo za izvoz, prednost pri domačih tovarnah, ter da bi postala podjetja, ki izvažajo člani Zunanje-trgovinske zbornice, ker se prav pri proizvodnih podjetjih zbirajo problematika, ne v trgovskih podjetjih. V pogledu nabave opreme menijo podjetja, da niso upravičene visoke provizije zastopniških podjetjem na račun proizvajalcev.

Obpravnavana je bila še vrsta vprašanj, ki jih bo najprej rešiti za uspešnejši razvoj naše zunanje trgovine s področja strojegradnje. Tov. Barbaljič je ob koncu razprave odgovoril na nekatera vprašanja delegatov, vrsta predlogov in pripomb pa bo dragoceno napotilo za izboljšanje naše zunanje trgovine in barvne metalurgije.

Podobna konferenca je bila istega dne za barvno metalurgijo v Kidričevem. Tudi na tej konferenci je bilo v glavnem govoro o težavah, ki jih povzročajo zastareli predpisi in počasno reševanje vlog glede izvoza. Posamezna podjetja imajo zaradi tega ogromno škodo, ker ne morejo ob pravem času skleniti pogodb. Posebno so se zastopniki

prizadejih podjetij pritoževali zaradi birokratskega poslovanja zveznega urada za cene, ki brez potrebe in v nasprotju s sklepom komisije za zunanjo trgovino zahteva vsakokrat predložitve bilance, čeprav to prav nič ne vpliva na sklepanje kupcij, marveč samo zavlačuje pravčasno rešitev. Zaradi takega birokratskega postopka so se nekatera podjetja kot n. pr. rudnik Mežica sploh odrekli izvozu, kar seveda nikakor ni v skladu s koristmi našega gospodarstva in trgovinske bilance. Zastopniki podjetij so tudi kritizirali

dejstvo, da se mnogokrat izdajajo dalekosežne odločitve, ne da bi poprej konzultirali prizadeta podjetja. Mnogo je bilo govora tudi o koeficientih in plafoniranih cenah, ki niso več v skladu z razvojem in zmogljivostjo naših podjetij. Generalni sekretar zunanje-trgovinske zbornice Ivo Barbaljič je ob koncu dal zagotovilo, da bo vse te pripombe in predloge sporočil na merodajnih mestih in izposlal ustrezno rešitev v skladu s splošno gospodarsko politiko ter zmogljivostjo naših podjetij.

R. O.

IZ ODBOROV ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE

Razprava o pokojninskem zavarovanju

Kdaj dobi zavarovanec pravico do pokojnine — Kaj se šteje v staž

Beograd, 14. nov. Odbor za socialno politiko in ljudsko zdravje pri zveznem zboru in odbor za vprašanja in socialno zavarovanje pri zboru proizvajalcev zvezne skupščine sta imela včeraj skupno sejo, na kateri je član zveznega izvršnega sveta Moma Marković obrazložil predlog zakona o pokojninskem zavarovanju. Po obrazložitvi predloga zakona o pokojninskem zavarovanju na skupni seji sta odbor nadaljevala razpravljanje na ločenih sejah.

Odbor za socialno politiko in ljudsko zdravje pri zveznem zboru je sprejel zakonski predlog v načelu ter v razpravi o podrobnosti sprejel glavne določbe zakonskega predloga in določbe, ki predpisujejo, katere osebe pridobijo pravico do pokojnine, nadalje določbe o osebni pokojnini, kakor tudi nekatere določbe o pokojninskem stažu.

Tudi v odboru za vprašanja dela in socialnega zavarovanja pri zboru proizvajalcev so sprejeli zakonski predlog v načelu brez večjih pripomb ter so prišli nato na razpravo o podrobnosti.

Oba odbora sta danes nadaljevala razpravo o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju v podrobnosti. Odbor za socialno politiko in ljudsko zdravje zveznega zbora je danes razpravljal o določbah, ki urejajo osebno pokojnino. Po predlogu zakona mora biti osebna pokojnina višja, kakor je osnova za določene pokojnine, ako zavarovanec nadaljuje delo po izpolnitvi pogojev za pridobitev polne pokojnine. Pravico do polne pokojnine dobi zavarovanec — moški po 35 letih pokojninskega staža in 55. letu starosti, žena pa po 30 letih pokojninskega staža in 50. letu starosti. Pr. vico do neoplojene pokojnine ima zavarovanec — moški s 65. leti starosti, žena pa s 55. leti starosti. Pravico do neoplojene pokojnine ima po določenih pogojih tudi zavarovanec — javni uslužbenec, ki mu preneha služba v upokojitvenem zakonu o javnih uslužbencah. V razpravi so poudarili potrebo, naj se ta določba vskladi z zakonom o javnih uslužbencah.

V delovni staž se računa čas, ki ga je zavarovanec prebil v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, ali pa kot ljudski poslanec s stalno mesečno nagrado ali kot odbornik ljudskega odbora ali kot izvoljena oseba v združenju ali družbeni organizaciji, strokovnem združenju ali zbornici s stalno plačo ali kot član obrtne zadruge od dneva uveljavljanja odredbe o socialnem zavarovanju članov obrtnih, proizvajalnih in predelovalnih združenj. Ker je ta odredba postala veljavna leta 1947, so v razpravi poudarili potrebo, naj ta določba zajame tudi osebe, ki so bile pred vojno v obrtnih zadruhah. Med razpravo je bilo izraženo tudi mnenje, da bo to urejeno z zakonom o obrtnih združenjih, ki ga sedaj pripravljajo pristojni odbor zveznega izvršnega sveta.

V pokojninski staž se vračuna čas pred 6. aprilom 1941 pri ilegalnem revolucionarnem delu v državi in tujini, nadalje izven delovnega razmerja zaradi bolezni in poškodb, dobljenih pri revolucionarnem delu ali zaradi odvzema svobode, mučenja in preganjanja. V pokojninski staž se vračuna tudi čas stavke v Jugoslaviji pred 6. aprilom leta 1941 in čas izven delovnega odnosa, največ do šest mesecev, ako je to delovno razmerje prenehalo zaradi sodelovanja v stavki. V pokojninski staž se dvojnovo vračuna čas zavarovanca, ki ga je prebil do 15. maja 1. 1945 v sestavi partizanskih odredov Jugoslavije, Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije in Jugoslovanske armade, v aktivnem in organiziranem delu v narodnoosvobodilni borbi, v zapori, taboriških in internacijah, v sestavi bivše španske republikanske armade ali obojeznih formacij antifašističnega gibanja ali v borbi v drugih državah in podobno. V pokojninski staž se vračuna tudi čas v Jugoslovanski armadi po 15. maju 1. 1945 do demobilizacije itd.

Dopolnje o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju razpravljajo tudi odbor za vprašanja dela in socialnega zavarovanja pri zboru proizvajalcev zvezne skupščine.

Opombe je, da se je vloga kmetijskih združenj v kratkem času silno povečala tako na področju kmetijske proizvodnje kakor tudi v prometu s kmetijskimi pridelki. Zdržna kooperacija se je razvila bolj kakor se je moglo pričakovati v začetku samem. Med združenji in individualnimi kmetovalci je dogovorjena za gospodarsko leto 1957-58 z okoli 76.500 gospodarstvi obdelava približno 84.000 ha obdelovalne zemlje na razne načine sodelovanja. Skladi kmetijskih združenj se povečevali za okoli 12 milijard. Do septembra letos so porabili 5,5 milijard din, največ za nabavo mehanizacije in opreme. Zelo so se povečale zahteve po agrotehnikah, po sortnem semenu, umetnem gnojilu, kmetijskih strojih, kmetijskih strokovnjakih itd. Ljudski odbor, so se začeli resno baviti z vsemi temi zadevami. Znamovito moremo nov nagel vzpon kmetijskih gospodarstev in kmetijskih delovnih združenj, okrepitev njihove delavnosti na prehodu v novo agrotehniko zaradi čim večjih pridelkov. Pomembni so tudi uspehi v napredku kmetijskih služb. To so očitna dejstva. Letošnji pridelki v kmetijstvu so po večini posledica teh, za nas izredno pomembnih težajev na področju kmetijstva.

PLENARNA SEJA CK ZVEZE KOMUNISTOV SRBIJE

Naš agrarni program

Lz referata Miloša Miniča o gospodarskem razvoju Srbije in bodočih nalogah

BEograd, 14. nov. V Beogradu se je davaj začela plenarna seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Srbije, na kateri razpravljajo o političnih nalogah v zvezi z družbenim planom gospodarskega razvoja v dobi 1957-1961.

V začetku se je dobil besedo Miloš Minič, ki se je v svojem referatu bavil o dosežanjih gospodarskega razvoja Srbije ter zlasti poudaril nagel napredek industrije in nekatere druge gospodarskih panog. Ko je prešel na naložbe v nadaljnjem gospodarskem razvoju, je predvsem poudaril kot najvažnejši program za razvoj kmetijstva, ki naj bi se dvignilo na raven moderne tehnike in razvoja socialističnih proizvodnih odnosov na tem področju družbene proizvodnje.

Znana resolucija zvezne ljudske skupščine določa smer te poti. Načelne postavke resolucije o razvoju kmetijstva in socialističnih družbenih odnosov na tem področju so po svojem bistvu naš agrarni program, obvezen za našo praktično delavnost. Neto je Miloš Minič analiziral uspehe po odobritvi te resolucije, kako so to resolucijo sprejeli kmetovalci in socialistične kmetijske organizacije in kako se ravnajo po njej organizacije in vodstva ZK ter ljudski odbori.

Omenil je, da se je vloga kmetijskih združenj v kratkem času silno povečala tako na področju kmetijske proizvodnje kakor tudi v prometu s kmetijskimi pridelki. Zdržna kooperacija se je razvila bolj kakor se je moglo pričakovati v začetku samem. Med združenji in individualnimi kmetovalci je dogovorjena za gospodarsko leto 1957-58 z okoli 76.500 gospodarstvi obdelava približno 84.000 ha obdelovalne zemlje na razne načine sodelovanja. Skladi kmetijskih združenj se povečevali za okoli 12 milijard. Do septembra letos so porabili 5,5 milijard din, največ za nabavo mehanizacije

in opreme. Zelo so se povečale zahteve po agrotehnikah, po sortnem semenu, umetnem gnojilu, kmetijskih strojih, kmetijskih strokovnjakih itd. Ljudski odbor, so se začeli resno baviti z vsemi temi zadevami. Znamovito moremo nov nagel vzpon kmetijskih gospodarstev in kmetijskih delovnih združenj, okrepitev njihove delavnosti na prehodu v novo agrotehniko zaradi čim večjih pridelkov. Pomembni so tudi uspehi v napredku kmetijskih služb. To so očitna dejstva. Letošnji pridelki v kmetijstvu so po večini posledica teh, za nas izredno pomembnih težajev na področju kmetijstva.

Gospodarska krepitev podjetja in komune

(Nadaljevanje s 1. strani)

našega gospodarstva, bi moralo rešiti predvsem kmetijstvo. Povečati moramo izvoz kmetijskih pridelkov, hkrati pa zmanjšati njihov uvoz. Tako glede prehrane prebivalstva, kakor tudi glede preskrbe industrije z različnimi surovinami, naši industrijski namreč najbolj manjkajo surovine kmetijskega izvora, kar povzroča težave predvsem predelovalni industriji.

Jasno je seveda, da velik delež pri odklanjanju deficita plačilne bilance odpada tudi na industrijo. Predvideno je hitro naraščanje industrijske proizvodnje, toda če industrija ne bo sposobna svojih izdelkov izvažati, potem ne bomo mogli odpraviti deficita plačilne bilance, industrija pa bo imela težave glede zagotovitve potrebnega materiala. Nekateri industrijske veje res že izvažajo, vendar pa to ni splošen pojav, saj recimo kovinsko predelovalna industrija več uvažuje, kot pa izvažuje. Plan predviđa, da bodo dohodki od izvoza naraščali letno za 11-12% in da se bo uvoz povečal le za 7-8%. Če bomo to ostvarili in če bodo obenem pritekala devizna sredstva od pomorstva, transporta in turizma tako, kot lahko pričakujemo, potem bomo do leta 1961 lahko odpravili tekoči deficit. Posojila za nadaljnji razvoj našega gospodarstva pa bi seveda najemali še naprej.

Razdelitev sredstev

Tov. Popović je potem dal podatke o raznih odnosih, ki so predvideni v predlogu perspektivnega plana. Medtem ko narodni dohodek narašča letno povprečno za

8,8%, razpoložljiva sredstva naraščajo za 8,7%; razlika med tema dvema številčkama gre pa račun odprave deficita plačilne bilance. Osebna potrošnja raste za 7,32%, družbeni standard pa za 11,5% s. tem, da se tekoči izdatki povečujejo počasneje, investicije v družbeni standard pa hitreje. Ker načrt zamislja, da bo osebna potrošnja naraščala za 6-7%, to pomeni, da del sredstev za osebno potrošnjo ne bo razdeljen, oz. da bo namenjen za rezervno. Stabilitat osebne potrošnje zahteva namreč znatno večje rezerve, kot pa smo jih imeli do sedaj. Osebna potrošnja je isto področje razdelitve, kjer je največje zagotoviti določeno porabo, pa je zato v planu dan okvir njenega povečanja od 6 do 7%, da prognoze ne bi bile eventualno drugačne kot pa stvarnost. To toliko bolj, ker je plačilna bilanca v najtesnejši zvezi prav z zadovoljitvijo osebne potrošnje, ker imamo deficit kmetijskih pridelkov, oz. deficit prav tistih surovin, ki so potrebne za proizvodnjo predmetov široke potrošnje, kot so to n. pr. volna, bombaž, usnje itd.

Lansko leto je akumulacija sodelovala v skupnih sredstvih z 22%, osebna potrošnja in družbeni standard z 64,9%, narodna obramba v državni upravi pa z 13%. Družbeni rezervi nismo imeli. Na koncu perspektivnega načrta pa bi moral biti ta odnos spremenjen takole: akumulacija bi v skupnih sredstvih sodelovala z 19,5 odstotka, osebna potrošnja in družbeni standard s 66,5%, narodna obramba in drž. uprava z 9,6%, rezerve in nerazdeljena sredstva pa s 4,4%. Največji del

nerazdeljenih sredstev bi bil namenjen zadovoljitvi osebne potrošnje in to bi bilo najboljše proročilo za zagotovitev zamisljenega dviga življenjskega standarda.

Povečanje negospodarskih investicij

Perspektivni plan predviđa tudi spremembe v odnosu med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami. V primerjavi z lanskim letom bi bile gospodarske investicije na koncu petletnega načrta večje za 33%, negospodarske pa za 72%. Iz tega izhaja, da negospodarske investicije (to pomeni investicije za komunalno-stanovanjsko in gradbeništvo, za šolstvo, prosveto itd.) rastejo veliko hitreje, kot pa gospodarske investicije. Dinamika razvoja negospodarskih investicij bo iz leta v leto hitrejša.

Spremenjena bo tudi politika investiranja v posamezne veje gospodarstva. Investicije v industrijo bodo v petih letih povečane samo (1956 leto = indeks 100) na 112, medtem ko bodo investicije v kmetijstvo povečane na 286, v gradbeništvo na 192, v transport na 153, v trgovino, gostinstvo in turizem na 171, v vodno gospodarstvo na 228 itd.

Investicijska politika se torej spreminja v smeri povečanja negospodarskih investicij, povečanja investicij v kmetijstvo, gradbeništvo, transportu itd. in zmanjševanja investicij v industrijo. Vendar pa se hkrati s tem ne zmanjšuje tudi potreba po splošni koncentraciji sredstev v investicijskem skladu. Verok za to je po besedah tov. Popovića to, da večino

Zveza prirodnih zdravilišč

Sedež zveze bo v Celju

Celje, 14. nov. Pobuda za ustanovitev Zveze slovenskih prirodnih zdravilišč in klimatskih krajev je zrasla v celjskem okraju, saj so se ravno tu porajala vprašanja, ki jih zdravilišča sama niso mogla reševati in so zato terjala več koordinirane dela. Iz teh razlogov je bil pred nedavnim v Rog. Slatini ustanovljen tudi zdraviliški svet, kot organ družbenega

upravljanja in v katerem enakovredno sodelujejo zdravstveni, turistični in gostinski delavci tega kraja. Ce povzamemo uvodne misli predsednika pripravljane odbora za ustanovitev Zveze slovenskih prirodnih zdravilišč dr. R. Leskova, ki jih je imel na včerajšnjem ustanovnem občnem zboru, potem je očitno, da čaka novoustanovljeno Zvezo, ki bo imela svoj sedež v Celju, veliko dela, saj gre za kompleksno reševanje in obravnavanje zdraviliškega zdravljenja, v katerem se prepletajo najrazličnejši činitelji. Sicer pa bo morala Zveza usmeriti svojo dejavnost v obravnavanje bodočega razvoja zdravilišč, v določanje zdraviliških rajonov, v vsklajevanje urbanističnih načrtov posameznih zdraviliških krajev, v specializacijo zdravilišč za posamezne bolezni, v skrb, da bi v zdraviliščih delali stalni zdravniki, če drugače ne, pa vsaj v mesecih glavne sezone itd. Tudi dejstvo, da so zdravilišča v zimskih mesecih več ali manj prazna, medtem, ko so bolnišnice v istem razdobju preobremenjene, je problem, ki ga bo treba proučiti. In če na koncu povzamemo še odnose zdravilišč z okrajnimi zavodi za socialno zavarovanje ter težnjo po skupnem in smotrnem reklamnem nastopu, je več kot razumljivo, da so ustanovitev Zveze prirodnih zdravilišč LR Slovenije narekovali preči slovenije.

Od gostov je ustanovni občni zbor Zveze pozdravil tudi predsednik OLO Celje Riko Jerman, ki je med drugim opozoril na veliko zainteresiranost celjskega okraja za najboljše uveljavljanje novega združenja.

Medtem, ko bo sedemčlanski upravni odbor izvolil iz svoje sredine predsednika na prvi seji, pa so tokrat izvolili le prof. Ljudvika Rebeuška za tajnika Zveze. M. B.

Obvestilo

Vse udeležence zveznega novinarskega posvetovanja o družbenem upravljanju obveščamo, da je posvetovanje v prostorih Ljudske skupščine LRS, Trg revolucije 1. Začetek posvetovanja danes ob 9.30.

Novinarsko društvo Slovenije

Ustanovitev združenja kmetijskih posestev v severovzhodni Sloveniji

Maribor, 14. nov. Danes je bil v Mariboru ustanovni občni zbor združenja kmetijskih posestev severovzhodne Slovenije, ki se ga je udeležilo 90 delegatov iz mariborskega in mürskosobotskega okraja.

Uvodni referat o stanju kmetijskih gospodarstev je imel podpredsednik OLO v Mariboru Stane Škof. Kmetijska gospodarstva mariborskega okraja imajo skupno 65.000 ha ali 20% vseh kmetijskih površin. V Pomurju je ta odstotek nekoliko manjši, vendar zavzemajo kmetijska gospodarstva v severovzhodni Sloveniji skupno 18% vseh kmetijskih površin. Med največje pomanjkljivosti, ki zavirajo napredek kmetijskih gospodarstev, sodi razcepljenost zemljišč, saj imajo posamezna posestva raztresene parcele celo po 20 km daleč. Manjka tudi urejenih gospodarskih središč, zlasti hlevov, zaradi česar trpi razvoj

živoorjeje. Največ uspehov so posestva dosegla doslej v sadjarstvu in vinogradništvu, kjer so tudi izkoristila vsa razpoložljiva sredstva za obnovu. Mnogo več pa bi morala storiti za pridelovanje nemirnega grozdja. Tudi mehanizacija gospodarstev v severovzhodni Sloveniji je še vedno pod republiškim povprečjem.

Naloga združenja bo, pomagati s svojimi strokovnjaki gospodarstvom k hitremu napredku, nuditi pomoč pri izdelovanju perspektivnih načrtov, pri izdelavi investicijskih programov itd. Razen teh gospodarskih nalog bo združenje lahko tudi znatno prispevalo k uveljavljanju in poglajbljanju družbenega upravljanja v teh socialističnih delovnih skupnostih na vasi. Delegati so izvolili 15-članski upravni odbor, predsedniško mesto pa so zaupali Stanetu Škofu. —jp

Koristen sklep

Ni znano, kakšne pobude bodo iz tega sklepa. Britanske vlade, da bo odgodila poskuse z jedrskim orožjem. Toda ne glede na to, je sklep britanske vlade hvalevreden in pobude niso tako važne.

Vel. Britanija je bila prvo prvo zadnja izmed treh velikih, ki je skočila na atomski vlak. Ves čas je nekako upala, da ji bo atomska bomba padla kot zrela hruska v naročje — iz sadovnjaka strica Sama. — Toda takrat je bil stric Sam še zelo vaze zaprt vrnar in ni dovoljeval prav nobenega razburljanja na svojem vrtnu, kjer so — po njegovem — rastle tudi cvetlice, ki jih baje ni bilo nikjer na svetu.

Potem je Velika Britanija na lastno pest in po lastnem okusu skušala urediti zadeve na Srednjem vzhodu in jih je dobila po prstih. Po mnenju konservativcev, ki so jih v prvi vrsti dobili po prstih, je morala Velika Britanija kloniti tudi zato, ker ni imela — vojniške bombe. Torej: čimprej vojniške bombe, da bo Britanija lahko držala pokoncu glavo v družbi velikih. Stevilni komentatorji in karikaturisti so po svoje dokazovali, da zaradi vojniške bombe Velika Britanija še ne more postati, ali bolje rečeno, ostati velika, toda Macmillan je hotel tako in Macmillan je bombo dobil. Takrat so se Sibiriji in Noradi pridružili Božični otoki.

Trije je kar lepo število, če gre za posest atomskih bomb. Kaj ko bi se še Francija spomnila, da bi bila rada velika? Pranjio celo, ga ni daleč dan, da bo imela svojo bombo tudi Svedska. Ne glede na to, da to dejstvo očitno ne more biti več veličan, je prav gotovo tudi res, da tako številno lastništvo bombe veča atomska nevarnost. Edina rešitev je bila in je vsaj v začasni preložitvi jedrskih poskusov. Toda Zahod je doslej to prekinitelj vezal na druge pogoje. Ali pomeni sklep britanske vlade o odgoditvi poskusov enostranske prekinitve (baje in šest mesecev)? Če je tako, ali neba ta sklep samo pozdraviti in upati, da bodo ZDA in ZSSR sledile temu primeru. Bp

Erhard v Rimu

Rimsko zasedanje skupščine Montanske unije, ki se je pravkar končalo, je bilo po svoje zelo zanimivo. Ves čas zasedanja je bilo čutiti, da se vsi pripravljajo, kako se bodo prihodnje leto, ko bosta začela delovati skupno tržišče in Evratom, tudi Montanska unija združila v evropski gospodarski skupnosti.

Med vsemi govorniki nastopi je bil najpogostejši Erhard, ki je bil po svoje zelo zanimivo. Ves čas zasedanja je bilo čutiti, da se vsi pripravljajo, kako se bodo prihodnje leto, ko bosta začela delovati skupno tržišče in Evratom, tudi Montanska unija združila v evropski gospodarski skupnosti. Med vsemi govorniki nastopi je bil najpogostejši Erhard, ki je bil po svoje zelo zanimivo. Ves čas zasedanja je bilo čutiti, da se vsi pripravljajo, kako se bodo prihodnje leto, ko bosta začela delovati skupno tržišče in Evratom, tudi Montanska unija združila v evropski gospodarski skupnosti.

Problem ameriške znanosti

Sovjetska zveza se je iz kmetijske države spremenila v industrijsko — je dejal predsednik ZDA — ter je na znanstvenem in tehničnem področju dosegla uspehe, kar dokazuje izstrelitev sovjetskih satelitov v vesolje — ZDA morajo sedaj prehiteti Sovjetsko zvezo v vojaški moči, splošnem tehničnem napredku, strokovni usposobljenosti in raziskovalnem delu — je izjavil Eisenhower

OKLAHOMA CITY, 14. nov. (USIS). Predsednik ZDA Eisenhower je imel v Oklahomi drugi govor o problemih ameriške varnosti in znanosti. Ko je dejal, da sedanje generacije žive v enem velikih obdobjih v zgodovini človeštva — ko je znanost milijonom ljudi odvzela breme težkega dela in ustvarila upanje in dobro življenje — se je predsednik Eisenhower na kratko dotaknil znanstvenih in tehničnih dosežkov v Sovjetski zvezi in ugotovil, da se je od oktobrskih revolucije Sovjetska zveza spremenila iz kmetijske v industrijsko državo ter da je na znanstvenem in tehničnem področju dosegla uspehe, kar dokazuje izstrelitev sovjetskih satelitov v vesolje.

Predsednik Eisenhower je nato dejal, da pred ZDA stoji sedaj naloga, da prehitijo Sovjetsko zvezo v vojaški moči, splošnem tehničnem napredku, v strokovni usposobljenosti in raziskovalnem delu. Glede ameriškega obrambnega sistema je predsednik dejal, da je bil le-ta po drugi svetovni vojni preurejen in je sedaj učinkovit in ustrezen za pogoje, ki danes obstajajo. Da pa bi bil ta sistem tudi v bodoče učinkovit, morajo ZDA kot prvenstveno sredstvo za preprečevanje vojne z zastraševanjem obdržati svojo nuklearno moč, usvajati obrambno strukturo, s katero bodo lahko odgovorile na vsako agresijo, vzdrževati sistem domače obrambe v stanju visoke učinkovitosti ter razpolagati z rezervnimi silami za nepredvidene nujne potrebe. Da bi ustvarile takšno obrambo, morajo ZDA razpolagati z mnogimi davčnimi dohodki.

Po besedah predsednika Eisenhowerja so ZDA za svoje obojestranske potrebe, za potrebe komisije za atomsko energijo in za program medsebojne vojaške pomoči v zadnjih petih proračunskih letih izdale 211 milijard dolarjev, in to v vse pametno in dobro. Eisenhower je dejal, da je bila večina tega denarja izdana za izboljšanje in ustvarjanje močnejšega orožja. Ko je nevarjal primere posemeznih izdatkov, je omenil, da samo moderni bombnik «B-52» stane 8 milijonov dolarjev, moderne podmornice pa desetkrat več kakor v času druge svetovne vojne. Ameriško obrambno ministrstvo izda vsako leto samo za znanstvena raziskava 5 milijard dolarjev. Ko je dejal, da so sovjetski uspehi na znanstvenem in tehničnem področju pomembni za moderno vojskovanje, je predsednik Eisenhower poudaril, da morajo ZDA sedaj kritično preučiti vse svoje obrambne politike. V tej zvezi je sporočil, da bo on osebno v prihodnjih treh tednih izvedel z vojaškimi in civilnimi funkcijami ZDA letno revizijo dejavnosti ameriških obojestranskih sil. Ko je govoril o moči ameriškega strateškega letalstva in ameriškega mornarice, je predsednik ZDA dejal, da bo «preteklo še nekaj časa, preden bodo ameriški ali sovjetske obojestranske sile imele na razpolago tako kapaciteto usmerjenih izstrelkov z velikim doometom, ki bi bila enaka vsaj v majhnem delu sedanjim skupnim rušilni sil letalskih sil ZDA. Ko je nato vtrjal na potrebi novih izdatkov za izpopolnjevanje ameriških obojestranskih sil, je izjavil, da nameravajo ZDA svoje programe glede umetnih satelitov

notranjih vojnih stroškov zmanjšati s pomočjo medsebojne obrambe. Dejaj, da isto velja tudi za ameriško gospodarsko pomoč. Glede znanstvenih in strokovnih kadrov je Eisenhower dejal, da Sovjetska zveza v kombinirani kategoriji znanstvenikov in inženirjev sedaj razpolaga z večjim številom ljudi kakor ZDA in tudi hitreje usposablja znanstvene in tehnične kadre. Dodal pa je, da izkušnje kažejo, da ta pridobitev v kvantitativni ne gre na škodo kvalitete. Eisenhower je opozoril, da je po izjavi njegovih znanstvenih sodelavcev zadostno število tehničnih kad-

rov najbolj kritičen problem za ZDA. Predsednik ZDA je nato poudaril federalne, državne in lokalne organe oblasti ter vse ameriške državljane, naj reševanju tega problema posvetijo največjo pozornost in proučujejo učne programe in druge prosvetne ukrepe, da bi ugotovili, če ustrezajo »resnim zahtevam dobe, v katero prihajamo«. Na koncu svojega govora je predsednik Eisenhower dejal, da ZDA želijo ustvariti za vse ljudi mir in pravico ter da »svetupa, da bo Sovjetska zveza z nami vsemi sodelovala pri doseganju tega cilja«.

Po nedavni reorganizaciji v britanski vojski si je moralo mnogo oficirjev in voljakov poiskati civilno zaposlitev. Vojska jim je pred odhodom sicer nudila nekaj »civilne« strokovne izobrazbe in vsakemu izplačala določeno vrsto denarja (ki se je ravnala po činu), toda kljub temu se je marsikdo težko privadil na novo življenje. Zanimiva je zgodba 23-letnega gardijskega oficirja Rogerja Wellesley-Smitha, ki je naposled našel zaposlitev na železniški postaji Paddington kot nosač. Pri tem delu zasluži 7 funtov in 10 šillingov na teden. Najbolj je bil v zadregi, ko se je pojavil na peronu njegov bivši komandant z ženo, vojaškim slugo in tremi kočevki. Ni imel poguma, da bi se mu pokljal. Skočil je v neki vagon, da bi se skrtil, in pustil, da je neki drug nosač nesel komandantovo priljago.

SPOROČILO BRITANSKIH TRADE UNIONOV

Pritisk na sindikate

V sporočilu so obsodili vsa politiko pritiska na sindikate in negativno ocenili vladno politiko zdravljenja inflacije

London, 14. nov. (Tanjug) Ekonomski odbor kongresa britanskih Trade Unionov je sinoči obsodil vladno politiko pritiska na sindikate, vendar pa ni sprejel nobenega sklepa glede sindikalnih akcij za obrambo življenjske ravni delavcev, če se bo vladna politika še naprej sukala v tej smeri. V sporočilu odbora je rečeno, da bi lahko nastala težke posledice, če bi pritisk na delavske zahteve škodoval obstoječemu mehanizmu za pogajanja. Dalje je rečeno, da vlada v prizadevanju, da bi dosegla za vsako ceno stabilnost cen, napada zahteve sindikatov za zvišanje mezd ter s tem odvrača pozornost javnosti z dejstva, da je obrnila hrbet politiki gospodarske ekspanzije in vodi politiko deflacije. Člani odbora, ki so soglasno sprejeli sporočilo, so negativno ocenili vladno politiko zdravljenja inflacije, ki bi lahko privedla še do težjega položaja ne samo člane sindikatov, temveč vso državo. Trade Unioni bodo najpogostejše proučili, kako bo vladna politika prizadela njihove člane. Po mnenju političnih opazovalcev je sporočilo odbora v skladu s linijo, ki jo je sprejela laburistična stranka med zadnjo gospodarsko debato v parlamentu. Opozarjajo pa, da odbor ni dočel nobenih konkretnih smernic in se je omejil samo na najpazljivše »proučevanje« posledic vladne politike na sindikalno članstvo. Smatrajo, da je ta vzdržljivost posledica dejstva, da Trade Unioni in laburisti še niso sestavili skupne politične akcije proti vladnim ukrepom v gospodarstvu, kakor tudi zaradi tega, ker je odbor racionalni tudi na možnost prihoda laburistov na oblast. Nekateri voditelji sindikalnih zvez pa izjavljajo, da

bi bile velike stavke nepriljubljene in nespametne v sedanjem položaju. Drugi pa so mnenja, da bodo morali sindikati začeti z gverilskimi stavkami in z zmanjšanim tempom dela, da bi ohranili svoje pravice do kolektivnih pogodb pred vsiljevanjem državne politične mezd. Rm, 14. nov. (Po telefonu) Značilen dogodek je zopet potrdil bližnji volitev ter željo krščanske demokratije dati cerkveni hierarhiji vsa jamstva za svoje »obnove« v prihodnosti. Odbor, ki ga vodi politični šef odporiških sil Ferruccio Parrini in ki šteje na svoji listi imena kot so: Vigorelli (PSDD), Chiaromonte (PDSI), La Malfa (radikal) in mnoga druga, je pripravil za 24. november v Rimu shod partizanskih sil vseh barv in prepričan. Neofašistični tisk je napadel vse, kar je v zvezi z odporiškim gibanjem in zahteval, naj vlada prepove zborovanje, »če noče imeti sitnosti in nerodov.« Ker so tudi v vatikanske strani prišle pripombe, ne sicer prostaške kot tiste od strani dedičev Ducejeve zapuščine, vendarle pa dovolj neudovmne, je notranji minister Tambroni sporočil pripravljalnemu odboru, »da je moč organizirati proslavo le v omejenem obsegu...« Pogoji, ki jih je postavil, so taki, da je moral pripravljalni odbor nameravano proslavo opovedovati! Izven dvoma je, da krščanski demokrati tega niso storili na

Onemogočena proslava

Od našega stalnega dopisnika

ljubo fašistom, marveč tistim krogom, od katerih pričakuje največjo podporo v prizadevanjih dosegati preseči 18. april, to je dan, ko je krščanska demokracija pred devetimi leti dobila absolutno večino. Razumljivo je, da zahtevajo ti krogi — cerkev, katoliška akcija in njen transmissijski zvezod Comitati Civici — za totalno podporo tudi totalna jamstva. Manj razumljivo pa je, da so osebni antifašisti v krščanski demokraciji, kot v ministrstvu predsednik Zoli ali general Cadorna, ki je bil med vojno vojaški poveljnik vseh odporiških sil, mirno pozrli kapitulacijo svoje življenjskega »creda« in to na ljubo elementom, ki nimajo ničesar skupnega z italijanskim nacionalnim življenjem. Predsednik republike Gronchi je sinoči zapustil Ankaro in odpotoval v Istanbul. Uradni del obiska je torej končan, kakor potrjuje tudi uradno sporočilo, ki sta ga sinoči v palači Can Rayu Kosku prebrala oba zunanjista. Uradni italijanski komentariji poudarjajo, da sporočilo ni v sorazmerju z vsem tistim, o čemer so razpravljali... »Turki so pokazali popolno razumevanje za italijanske poglede na probleme Bližnjega vzhoda; Italija in Turčija bosta v tej zvezi prišli z identičnimi mislimi na konferenco ministrskih predsednikov atlantskih držav, ki bo sredi decembra v Parizu.« M. Suštar pravi italijanski komentarij. Italijani so smatrali za potrebno poudariti, da se giper-skega vprašanja niso dotaknili. Kot smo že poročali, je bilo že po prvih poročilih razvidno, da bo predsednik Gronchi razložil v Ankarji italijanske poglede. Potrdilo za pravilnost take domneve je našli v številnih detektih. Poročilo iz Ankare n. pr. govori o identičnosti pogledov, ki se razlikujejo le po tem, da polagajo Turki večjo važnost vojaški in strateški

strani Atlantskega pakta. Turki se, po italijanskim poročilih strinjajo, da se je treba vzdržati sleherne akcije, ki bi jo bilo moč tolmачiti kot ogrožanje katere koli države na Srednjem vzhodu, strinjali pa so se z Gronchijem tudi v tem — kakor poroča dopisnik »Il Popolo« — da bodi Bagdadski pakt izključno obrambna organizacija zoper morebitno nevarnost s severa (Sovjetska zveza), nikakor pa ne element, ki bi razdvajal arabske države. Ameriška politika na Bližnjem vzhodu pa je temeljila prav na prizadevanjih preko Bagdadškega pakta izolirati arabska »enfant terrible«, to je Egipt in Sirijo. Govora je bilo tudi o gospodarskem sodelovanju. Bolj važno kot turško-italijanska trgovina, za katero so spričo težavnega položaja turškega gospodarstva bolj blede perspektive, je to, »da so Turki videli in priznali koristnost italijanske prisotnosti — gospodarske, politične in kulturne — na Srednjem vzhodu. S tem so kot važen element v atlantskem sistemu — svojo težo v NATO skušajo še povečati s sirijsko karto — podpril italijansko pobudo na tem področju, pobudo, ki je v svoji materialni obliki s podpisom pogodbe med ENI in Perzijo ter v pogajanjih za petrolejsko sodelovanje med ENI in Irakom, dregnila prav v domeno — angloameriškega petrolejskega monopola. Predsednik Gronchi se jutri vrne v Rim, v terek na bo že sprejel predsednika zahodnonemške republike prof. Heussa. Le-ta bo po uradnem obisku v Rimu odšel na privatno potovanje po Južni Italiji, na povratku pa bo uradno obiskal Vatikan, kjer mu pripravljajo sprejem, s kakršnim počastijo samo šefa katoliških držav. M. Suštar pravi italijanski komentarij. Italijani so smatrali za potrebno poudariti, da se giperskega vprašanja niso dotaknili. Kot smo že poročali, je bilo že po prvih poročilih razvidno, da bo predsednik Gronchi razložil v Ankarji italijanske poglede. Potrdilo za pravilnost take domneve je našli v številnih detektih. Poročilo iz Ankare n. pr. govori o identičnosti pogledov, ki se razlikujejo le po tem, da polagajo Turki večjo važnost vojaški in strateški

GARCIA SI JE ZAGOTOVIL ZMAGO

MANILLA, 14. nov. (AP). — Po zadnjih rezultatih predsedniških volitev na Filipinih kaže, da si je Carlos Garcia šef proameriške nacionalistične stranke, že zagotovil zmago. Doslej so prešteli 50 odstotkov od 5 milijonov glasov, kolikor jih je bilo pri volitvah in Garcia vodi za 300 tisoč pred kandidatom liberalne stranke Joseom Yulom. Trdijo, da bo nadaljnje preštevanje glasov še zvišalo razliko v korist Garcia. Pri volitvah za podpredsednika pa je te zagotovljena zmaga liberalnega kandidata Macapagala pred nacionalističnim kandidatom Laurelom, sinom predsednika marionetske filipinske vlade v času japonske okupacije v pretekli vojni. Nacionalistična stranka si je že zagotovila večino v obeh domovih kongresa. Vzporedno z volitvami za predsednika in podpred-

sednika Filipinov so bile tudi volitve osmega senatorjev in vseh poslancev predstavniškega doma. Nacionalisti so si že zagotovili 8 mest v senatu, ki ima 24 sedežev, in 80 mest v predstavniškem domu, ki ima skupno 102 sedeža. Trgovinski sporazum med Vzhodno in Zah. Nemčijo BERLIN, 14. nov. (Reuter). — Predstavnik zahodnonemške vlade je danes izjavil, da sta Zahodna in Vzhodna Nemčija podpisali danes trgovinski sporazum za leto 1956 in 1959. Po tem sporazumu bo letna trgovinska izmenjava na obeh straneh znašala eno milijardo in sto milijonov mark. Sedanjí trgovinski sporazum bo iztekel 31. decembra, predvideval je pa obojestransko izmenjavo v višini ene milijarde zahodnonemških mark.

IZJAVA SOVJETSKEGA ZNANSTVENIKA

0 poletih na Luno

Lajka je napravila velike usluge človeštvu — Poizkusi z živalmi bodo nudili znanstvenikom podatke o pogojih, ki so potrebni, da bi človek lahko letel v vesolje

MOSKVA, 14. nov. »Izvestija« píšejo, da bodo v Sovjetski zvezi pred prvimi človeškim poletom v vesolje proučili vse pogoje, da ne bi spraviili v nevarnost človeški življenji. Prvi poizkusi v vesolje ne bodo nobeni avturisti, temveč najboljšči člani sovjetske družbe — pišejo »Izvestija«. V članku je dalje rečeno, da bodo poskusi z živalmi nudili znanstvenikom potrebne podatke o pogojih, ki jih je treba izpolniti, da bi človek lahko letel v vesolje. V zvezi s tem poudarjajo, da je Lajka napravila velike usluge človeštvu, ker so poskusi, ki so bili napravljani z njo, imeli za cilj, da se zavaruje in ohrani življenje in zdravje ljudi, kadar bodo le-ti leteli v vesolje.

Sovjetski znanstvenik Kiril Stanjukovič pa je v intervjuju poljskemu listu »Tribuna Ludu« izjavil, da bo Sovjetska zveza izstrelila prvo raketo na Luno čez dve leti. Sovjetski znanstvenik je dejal, da bi ta raketa lahko vsebovala eksploziv, morda tudi hidro-genno bombo, ki bi eksplozirala na Lunini površini. Obstojajo tri možne variante za izstrelitev rakete. Po prvi bi bila raketa izstreljena direktno na Luno, po drugi v gornje plasti atmosfere, kar bi povzročilo njeno gibanje okrog Zemlje in ponovno izstreljanje na Luno, okrog katere bi krožila in se vrnila na Zemljo.

Poldrugo leto ali dve, medtem ko bodo prvo raketo na Luno, v kateri bo človek, izstrelili čez pet do deset let. Preden bodo izstrelili raketo na Luno, pa imajo v načrtu še izstrelitev več umetnih satelitov, podobnih, kakor je drugi umetni satelit, ki sedaj kroži okrog Zemlje. V odgovoru na številna vprašanja poslušalcev je moskovski radio danes sporočil, da medcelinski balistični izstrelki nimajo kril in je cilindrične oblike. Njegova hitrost je znašala od 20 do 25.000 km na uro. Izstrelki imajo več nadstropij, od katerih ima vsak svoj motor in gorivo. Za različno od nebalističnih izstrelkov izstreljujejo medcelinske balistične izstrelke vertikalno s majhne platforme in dosežejo kozmični prostor za mejo Zemeljske atmosfere.

Sporočilo o nacionalizaciji industrije na Norveškem

OSLO, 14. nov. (Reuter). — Odbor norveške delavske stranke je danes objavil sporočilo o nacionalizaciji industrije, v katerem je rečeno, da bi morala stranka, ki je že nad 20 let na oblasti, hitreje izvajati socializacijo države. Norveška delavska partija je proti popolni nacionalizaciji, pripravljena pa je prispevati k gospodarski učinkovitosti države z nacionalizacijo tistih prvotnih podjetij, ki niso sposobna popolnoma izkoristiti svojih proizvodnih zmogljivosti.

Trgovinsko-plačilni sporazum med Sirijo in Egiptom

Kairo, 14. nov. (Reuter) Egiptovski finančno ministrstvo je objavilo, da sta Sirija in Egipt podpisala trgovinsko-plačilni sporazum, ki naj bi bil prvi korak k ekonomski združitvi obeh držav. Na osnovi tega sporazuma so oproščeni carine vsi kmetijski proizvodi ter vsa

SVETI PODJETJI NA MADŽARSKEM

Budimpešta, 14. nov. (Tanjug). Generalni sekretar sveta madžarskih sindikatov Sandor Gaspár je danes izrazil željo in pripravljenost madžarskih sindikatov za sodelovanje z vsemi sindikalnimi gibanji na svetu na osnovi spoštovanja mnenja in načelnih stališč drugih. Dejaj, da se od oktobrskih dogodkov dalje to sodelovanje ni dovolj živo razvijalo in da ni doseglo tiste stopnje kot sodelovanje na meddržavnem področju. Generalni sekretar madžarskih sindikatov je danes govoril pred predstavniki tiska o notranji problematiki madžarskega sindikalnega gibanja ter je dejal, da skušajo izkoristiti do-

Kenijski zakonodajni svet zavrnil novo ustavo

Nairobi, 14. nov. (Reuter) Člani kenijskega zakonodajnega sveta, ki so jih izvolili domačini, so danes objavili sporočilo, v katerem zavračajo novo ustavo za Kenijo, ki jo je predložil britanski minister za kolonije Allan Lennox-Boyd. Kenijski zahtevajo, naj bi namesto sprejetja te ustave sklicali ustavodajno konferenco, ki bi proučila probleme upravljanja v Keniji.

Bre izkušnje iz preteklosti in uvedbi neke nove mere v borbi za okrepitve sindikatov, demokratizacijo upravljanja v proizvodnji in zvišanja proizvodnje. Izjavil je, da bo prihodnje dni objavljeno besedilo zakonskih določb o ustanovitvi »svetov podjetij«, ki naj bi zamenjala svetni imajo za cilj nadaljnjo demokratizacijo upravljanja v proizvodnji, hkrati pa bodo »strogo pazili, da ne bi bila kršena načela odgovornosti neke osebe« ter da bo reorganizacija izvedena v skladu s postavitvami, da državna lastnina predstavljaja najvišjo obliko družbeno lastnine.

Proslava v Drami

V nizu proslav štiridesete obletnice Velike oktobrske socialistične revolucije je bila uprizoritev »Optimistične tragedije« ruskega dramatika Vsevoloda Višnjevskega ter v priredbi in z dopolnitvami ter v režiji Bratka Krefta vsekakor ena izmed najzanimivejših prireditev. Zanimiva je bila že zaradi dvojnega avtorstva samega, nič manj zaradi izbrane množice nastopajočih, zaradi dela in njegove uprizoritve ter zaradi okvirne izvedbe.

Višnjevski (1890 — 1951) je napisal vrsto dram — njegovo Zbrano delo vsebuje osem iger — med katerimi zavzema »Optimistična tragedija«, ki je posvečena XV. obletnici Rdeče armade (1932), eno najvidnejših in menda najznačilnejših mest v njegovi dramski tvornosti. Njegovo dramatično označuje odpor zoper naturalistično slikanje in zoper nadrobno psihologiziranje na odru. V težnji, da bi ustvaril »monumentalno dramo« kot izraz novih časov in novih ljudi ter moderno tragedijo z novim duhom, brez mirne brezperspektivnosti klasične tragedije ali moderne psihološke drame ibsenjskega kova, skuša opodbiti svoje delo z elementi antične tragedije, pa celo z elementi srednjeveške misterija. Zaradi tega predstavlja njegovo delo nedvomno zelo zanimivo eksperiment. Da pa je to eksperiment, priča že dejstvo, da pisec svoje delo pogosto vrtila, pričujoča »Tragedija« je bila napisana v treh variantah. Višnjevski piše svoje drame, ne kot tradicionalni dramatik, čigar tekst je neovzročno veljaven in odločen za režiserja in igralca, marveč bolj kot filmski scenarist, čigar besedilo je režiserju samo gradivo, s katerim le-ta bolj ali manj svobodno razpolaga. Nedvomno je to tudi naglno režiserja Krefta k soavtorstvu, ne glede na druge značilnosti dela, kot so množičnost in zunanja razgibanost, značilnosti, ki ustrezajo odskri in teatralni nadarjenosti tega režiserja.

Višnjevski slika v »Optimistični tragediji« revolucijo ali pravzaprav revolucionarni proces že po zamgi revolucije — v Kreftovem prologu nastopa celo Lenin sam, ki razglasi pomorščakom to zmago — ko se je sovjetska oblast v intervencijski in državljanski vojni borila s tujimi in domačimi sovražniki za utrditev svoje oblasti. Snov drame je formiranje prvega pomorskega polka v Rdeči armadi, sestojega iz mornarjev ladje »Avrona«, in pa borba zoper duha organizirane anarhije, ki prevladuje med mornarji. V tej borbi ima glavni delež komisar v osebi mlade ženske, ki na kraju tragično umre kot neustrašna žrtve belega terorja prav tedaj, ko ta polk pomorščakov častno zmaga nad regularnimi carskimi častami in je tako vključen v Rdečo armado.

Višnjevska drama učinkuje na odru kot pričevanje oči-
vidcev, najsi je bilo delo napisano petnajst let potem, ko se je avtor sam udeleževal teh bojev. V pisateljevi evokaciji lastnih spominov in po proučujočih pogovorih z drugimi udeleženci je avtor potem s strastno prizadetostjo in hlastnim zanosom napisal ta tri kratka dejanja, ki gredo mimo gledalca kakor pisane mozaik, kot fragmenti neposrednih življenjev, še svežih od krvi in ne povsem urejenih, a z ostro izdelanimi glavnimi značajmi. To doživljajsko neposrednost še stopnjujeta oba kronista, kakor ju imenuje slovenski prevod, dva udeležena, od katerih je ne povsem urejenih, a z ostro izdelanimi glavnimi značajmi. To doživljajsko neposrednost še stopnjujeta oba kronista, kakor ju imenuje slovenski prevod, dva udeležena, od katerih je

Vidno, da je režiser, ki je pač tudi dramatik, čutil potrebo dati delu v počastitev velikega praznika revolucije še večji in močnejši slavnostno-priložnostni poudarek. Zato je krepko posegel v »gradivo« Višnjevskega »Optimistične tragedije«. Kolikor je mogoče na podlagi ruskega izvirnika, a brez igranega teksta pred seboj predstavi, je dramatik Bratko Kreft napisal prolog in epilog, dal delu tako svoj okvir, vendar pa je bil njegov poseg še znatnejši, tako znaten, da se je lahko podpisal kot soavtor. Mislim, da je bil ponekod nekoliko predalet, a tako je napisal malone nov izrek za osrednjim jedrom drame Višnjevskega in z močnejšim paudarkom proslave same.

Režiser je občutil vojno-politično dramo Višnjevskega kot rapsoidno in je res ustvaril neke vrste rapsoidno apoteozo revolucije. Skušal je podati sintezo raznih umetnostnih elementov od konstruktivističnega odra (delo scenografa Vl. Rižavca), ki predstavlja del ladje — menda Avrona — s komandnim stolpom, preko glasbenih elementov (glasbo je napisal Bojan Adamič) ter filmskih projekcij do odskrih akcij, ki se stopnjujejo v svoji zunanji dinamiki do silovitih in burnih akcentov. Tako je nastajal izjemno zanimiv prizor osrednje drame. — Ob oder je postavil režiser nadnaraven, več metrov visoki kip Prometeja, tega večnega simbola vseh puntarjev, kljubovalcev in iskalcev novega. Kot je omenjeno, je dal nastopiti v

»Galerija umetnina v Splitu« je ob dvajsetletnici slikarjeve smrti priredila retrospektivno razstavo del tega pomembnega in prezgodaj umrlega umetnika. Razstava je obiskala razna pomorska mesta, sedaj pa ji je Moderna galerija v Ljubljani dala na razpolago svoje gostoljubne prostore. Umetnost Ignjata Joba je tako kvalitetna v jugoslovanskem likovnem svetu,

Prizor iz »Optimistične komedije«

prologu Leninu samemu, epilog pa se je zaključil z živo sliko glavnih ideologov socializma. To je dajalo delu nekaj obredni, vzhodnjaško - ikonski značaj. Po odpeti internacionali na odprtem odru je spustil v avditorij dva goloba-znaničaricu, na poslušalce pa se je vsul sop rdečih letakov.

Delo, ki ga je opravil Kreft s to režijo, je nedvomno ogromno. Ze to, da je z vojaško strunčnostjo izuril nepregledno vrsto statustov, je poglavje za se. Nič manjše, a še dragocenejše je delo pri osrednji dramatični lik drame je prvi komisar bodočega prvega pomorskega polka. Komisarja igra Vika Grilova. Njen nastop je sprva nekam plah, tih, malice zbeigan, njena drobna postava se kar groteskno odbija od zajetnih, surovih in razpašnih pomorščakov. Ta navidezna plahoost pa se kmalu spreverža v odličnost že ob prvem nastopu, še bolj pa v nastopu z napadajočimi anarhisti. To je odličnost človeka, ki ve, kaj hoče, ki je presiljen z idejo. Te lastnosti razodeva tudi v pogovoru s komandantom, nekdanjim carskim oficirjem in z Vainonenom, mornarjem finskega poretka, skoraj edini pravim komunistom v posadki, z vodnikom anarhistov ter z njegovim pobojnikom Hripavim, posebno pa z mornarjem Aleksejem, ki ga s svo-

jetim nezmotljivim poznavanjem ljudi preverj za svojo stvar. Igra Grilove je tih in pridušna skoraj, zato ne kaže kakve posebne izrazitosti, a je s svojo preprosto človečnostjo naravna in resnična. Veseljaškega in anarhično razpašnega harmonika-mornarja Alekseja, »delovnega meščana«, je odlično zaigral Stane Sever. V bogati galeriji Severjevih tipov bo ostal gledalcu v spominu tudi njegov lik mornarja Alekseja, ki ga je opremil z novimi, presežnimi, črtami. Vodnika anarhistov je upodobil Janez Cesar z zelo igro, dasi mu človek njegove divje anarhistične krivolčnosti kljub njegovim mrko bliskajočim očem nekoliko ne more do kraja verjeti. Dober je bil tudi njegov pomočnik Hripavi, ki ga je Zvijlenjeko smiselno podal France Presetnik; nič manj Vasnonen, ki ga je svojevrstno upodobil Branko Mklavc. Komandanta igra Lojz spreverža z nobleso bivšega carskega častnika, a poštenega človeka. Tako tudi ostali mornarji, kot krmar Lojzeta Potokarja, Kozavi St. Česnika in drugi, med katerimi so nekatere vloge zasledene z najvidnejšimi igralci, kot M. Skrbinešek, J. Zupan, B. Kralj, Dr. Makuc, J. Souček, L. Rozman in še mnogi drugi, ki jih ni mogoče navesti, ter celo M. Danilova (dasi bi to vlogo opravila lahko tudi katera druga moš). Prvega in drugega kronista sta z ne-

pretenciozno smiselnostjo podala Ivan Jerman in Andrej Kurjent. Človeški lik Lenina je z neprisiljenim nastopom pokazal Maks Furijan, ki je bil v masli boljji kakor govorno. Kot pripoveduje pesnik Maja-Kovski, je zvenel odločni glas Vladimirja Iliča kot rezki in ostrbi udarci sekire...

Slavnostna počastitev oktobrskega praznika je potekala v ozračju močnega zanosa in razgibanega temperamenta prireditelja proslave, tistega temperamenta v obliki obličja množic in akcij, ki ga je pokazal Bratko Kreft že davno nekoč kot mlad režiser, ko je režiral prvo slovensko izrazitejšo socialistično dramo — »Krizo« R. Golouha v slovenski Drami. Avtor »Optimistične tragedije« je v razmišljanju o svojem delu za to igro tudi dejal: »Vem, da delam pri delu mnogo napak, od tih do izpadov, toda v svojo resnico verujem! Morda velja ta ugotovitev do neke mere tudi za postvarjalca in soustvarjalca te drame. Morda je režiserjev temperament mestoma segel predalet — zakaj če kje, velja zlasti v umetniškem pravilo: ni misli! V omejitvah se razodeva mojster.

Fran Albrecht

Literarno pismo O Babljevi Rdeči konjenici

Dragi prijatelj!
Če si te dni, ko smo proslavljali štiridesetletnico Oktobrske revolucije, istal po našem časopisju, si na njegovih straneh kaj pogosto naletel na ime ruskega pisatelja Izaka Bablja. Menda se ne bom dosti zmotil, če zapišem, da je bilo v tem času proslav in pisanja o veliki obletnici objavljenega največ njegovega in to v prvi vrsti iz njegove zbirke kratkih novel Rdeči konjenici. To vsekakor nekaj pomeni in če vemo, da je Izak Babelj napisal v svojem kratkem življenju zelo malo, komaj nekaj sto strani proze in dve drami, potem pomeni to dejstvo nad vse priznanje njegovi umetnosti.

Izak Bablja smo dolgo časa poznali skoraj samo po imenu. Vedeli smo za njegovo Rdečo konjenico, toda le malokomu med nami je uspelo, da je prišel do nje, zakaj njen avtor je bil v Sovjetski zvezi do pred kratkim na seznamu tistih pisateljev, ki jih niso več ponatiskovali. Šele pred dvesto letoma nekako je umetnost Izaka Bablja prišla spet do svetlobe. Zdalj smo njegovo Rdečo konjenico dobili tudi pri nas (v prevodu C. Kopačvarja jo je izdala Cankarjeva založba). Drobna knjižica 160 stranic. Nekaj nad trideset zgodbic je v njej. Zbirka je izšla v Rusiji 1926. leta, napisana pa je bila štiri leta prej, v času državljanske vojne, torej v neposrednem dotiku z najtežjimi dnevi borbe za obstanek mlade socialistične države. Babelj se je s knjigo hitro proslavil. Maksim Gorki, ki je prvi odkril pisateljski talent mladega Zida iz Odese, je avtorja Rdeče konjenice označil za »velikega pisatelja in vdanega boljševika«. Dobrih deset let kasneje (kmalu po smrti Gorkega) so Bablja zaprli in tedaj je njegovo ime izgnilo iz sovjetskega tiska. Izginilo skoraj vse do danes. Z njim pa so Rusi izgubili enega izmed svojih najboljših ustvarjalcev prvega desetletja po revoluciji, človeka in umetnika, katerega pomen je neprecenljiv in katerega umetnost je še v današnjem času živa in pomembna, kot je bila živa in pomembna taktar, ko je nastala. O Izaku Bablju lahko govori-

mo danes, komaj dvajset let po njegovi smrti kot o klasični ruske revolucionarne literaturo.

Bistva Babljeve umetnosti ni lahko opredeliti. Njegova Rdeča konjenica, ki se bo marsikomu nemara zdelo bolj dosti izpoved velike pisateljske osebnosti, je literarno delo močno zapletenih sestavin. Res je: zunanji videz teh kratkih in lirčno napisanih zgodbic je kaj preprost. Človek bi dejal, da gre bolj za nekakšno dnevniške zapiske, ki so nastajali neposredno po dogodkih, za nepretenciozne zapiske o starih, ki so pisatelja zanimala. Toda tak je le videz. Za to zunanjo skromnostjo se skrivna umetnost nenavadnih kvalitet, umetnost tiste zlatne vrste, ki me v marsičem spominja na pisanje Anatola Francea. To je pisanje, ki trivulira v najbolj zgoščeni slika najpomembnejših človeških zadev. V slikanju, ki mu je resnica vse in ki ne pozna ne strahu ne pretvarjanja. Izak Babelj svoje Rdeče konjenice, konkretno Budenijeve konjenice, v kateri je bil komisar, ni v ničemer oplepal, ni delal iz ljudi junakov tam, kjer niso bili, in je o njih povedal to, kar je mislil, da je prav in kar je po svoji pisateljski vesti moral napisati. Ni maral vojne, ni maral ubijati ljudi in je souzražil vse, kar je bilo v zvezi z ubijanjem in poniževanjem človeka. Vendar pa je sodeloval v borbi do kraja, ker je prav tako natanko vedel, da bo samo ta prinela preganjanju človeku mir in pravo življenje, in rezultat vsega tega? Rezultat njegovega odkritja in poštenega pisanja? Rezultat njegovih velikih pisateljskih sposobnosti? Nekaj nad trideset odlično napisanih vojnih zgodbic, ki tvorijo nedeljivo in umetniško pomembno literarno stvaritev. To — pa še veliko epopejo o borbi sovjetskega človeka za duhovno in materialno osvoboditev, epopejo prav zategadelj, ker je bila napisana s usto odkristostjo in z največjo poštenostjo.

Te pozdravlja
Milan Sega

V SREDO JE BILA ODPRTA V LJUBLJANI Razstava slik Ignjata Joba

da je prav, da se tudi mi nekoliko pobliže z njo seznanimo. Ze Jobov življenjski je zanimiv ter poln usodne sle po življenju in umetnosti. Rojen je bil v Dubrovniku leta 1885 v premočni družini. Oče je bil Dalmatinec, mati pa švicarsko nemške krvi — in je morda materin element tudi sovplival na oblikovanje Jobovega slikarskega, ki vsebuje mnogo nordijskih potez. Ko je bil Job pet let star, mu je umrl oče, mati je sedaj živeza zase in posvečala vso skrb otrokovemu razvoju. V družini se je mnogo bralo — med drugim tudi Dostojevskega. Job sam je znal na pamet posamezne odlomke iz del del, tako na primer govor starega Karamazova. Kot dijak na gimnaziji je bil nadpovprečno nadarjen, sicer pa izredno razborit in senzitiv.

Leta 1914 se je začela prva svetovna vojna. Joba so takoj zaprli in ga odpeljali kot talca v šbeniško ječo. Po posredovanju zaveznega hrvaškega zdravnika so Joba kot »neuravnovesenega« človeka sprejeli v bolnišnico za duševne bolne, kjer je simuliral blaznost do jeseni leta 1916. V tej okolici je Job veliko trpel ter se je s tem svojim doživljenjem oddolžil kamele s prebravljeno kompozicijo »Norci«. Ko se je vrnil domov, se je pričel baviti s slikarstvom, preselili se je v Zagreb ter se vpisal na Umetniško akademijo. Prof. Bablj se ga spominja kot dijaka, ki je včasih zelo napredoval včasih pa tudi ne, kajti Job se ni znal disciplinirati. Leta 1919 se je poročil z neko svojo kolegico, toda zakon ni dolgo trajal. Leta 1920 je Jobu umrla mati in to ga je silovito potrla. Ves obupan in razvojen je zapustil Akademijo ter se napotil v Italijo (Rim, Neapoli, Capri), kjer je med drugim leta 1922 se je preselil v Beograd, kjer so je bavil z novinarstvom in ilustratorstvom. Poročil se je vdrugič z učiteljico Z. Cvjetković, to pot srečno, kajti žena

ga je razumela in je tako požrtvovalno sodelovala pri njegovi umetniški rasti. Leta 1924 je bival z ženo na Lopudu in slikal, naslednje leto 1925 pa je je doletela nova katastrofa — zbolel je za tuberkulozo. To je slikarja, ki je bil po svoji konstituciji orjak, strašnovito prizadelo. Žena je zapustila uničveržetni študij in bila nastavljena kot učiteljica najprej na Ovtar-Kablaru, potem pa v Kulinji pri Žitkovcu, kjer se je Job zdravil in marljivo slikal. V Jobu je zavratna bolezen sprožila mogočno željo po delu in pa hrepenenje po rodni, dalmatinski obali. Leta 1927 se je družina preselila v Vodice pri Šibeniku, nato pa v Supetar na Braču, kjer je Jobovo slikarstvo vzplamtelo v mogočnem, razburkanem sijaju. Mrzlično je ustvarjal, kakor da bi stliti prizgodnji smrti. Sredi dela je umrl v Zagrebu 1936. leta.

Slikarsko delo Ignjata Joba leži daleč pred nami kot dragocen pa tudi tragičen torso. Velikan po telesu, človek s silnim temperamentom — po drugi strani pa vklečen v kletke neozdravljive bolezni — se je Job krčevito bori za svoj individualni umetnostni izraz in je z naglami koraki prehodil razdalje, katere bi drugi slikarji lagodnega življenja počasi ter s pridom brez tegob in žalosti prenesli na svoja platna. Jobova nagla rast in zgočena strast po preoblikovanju vidnega sveta ter oblikovanju lastnega slikarskega nazora nas močno spominjata na Vincentovo slikarsko usodo in ni slučaj, da se njuna umetnost nekeje dotakne druge druge, dasi samo posredno in pa za kratke čas. Doba, ko je Job s polnim glasom in z vso svojo razviharjetno notranjostjo zapel, je trajala le devet let in mi vemo, da je v tem času ustvarjal s silno vneto (leta 1934 — štirideset let). Pred tem obdobjem pa je Job izkal svoj pravi slikarski izraz. Leta 1921 je nastala na Capiju podoba »Ribčič«, Na

tej sliki so še jasno vidni sledovi secesije, nagljenost k dekorativnosti, v barvnem oziru vpliv Uzelca (G. Gamulla), in likih ribčev pa težnja k maniristični slikovitosti in ekspresivnosti. Temu času so sledile podobe majhnega formata, z obmorskimi motivi, kjer je slikar postavil v ospredje gruče drobnih ljudi, v ozadje pa obmorski pejzaž (»V mlino za oljke«, »Primorska vas«, »Nedelja na otoku«, »Tirgovec v primorski vasi« — slike nastale 1925—1927. leta). Slike delujejo kot slikarjevi spomini na nekaj silno lepega, prazničnega pa tudi nostalgičnega. Ljudje so gibljejo kot v sanjah, njihove poze se ponavljajo v rahli zavzetosti, koloriti je nežen, oblike predmetov krhke. Od kod Jobu tak pogled na slikarstvo? V nekaterih podrobnostih (arhitektura, oblikovanje pejzaža) so morda na delu tobojni italijanski vplivi, v podobi oblikovanja človeka pa se je Job nedvomno naslonil na Pietra Brueghla star. (primerni figurji ležečih mož na sliki »Nedelja na otoku« z Brueghlovo podobo (V deveti deli). Holandčev realizem z rahlimi manirističnimi otenki bo za oblikovanje človeka v Jobovem slikarstvu odločilnega pomena. Job bo kasneje človeka po svoje pregnetel, ustvaril ga bo čokatega, deformiranega, noge žene bodo dobile plavutaste oblike — vse to pa sega nazaj v bistvu v Brueghlovo zakladnico človeških figur.

Po naselitvi v Dalmaciji se je Jobovo slikarstvo zelo izpremenilo. Leta 1928-30 je nastala podoba »Sončnice«, v letu 1929-31 pa portret »Sjor Bepo«. Van Goghovi vplivi (morda tudi Dobrovčič?) so tu jasno vidni. Način, kako je slikar upodobil cvetove rož in jih povezal z ozadjem, je Vincentov — pri školjki pa mu je zmanjkala »redloga« ter je zato slikarsko neodločen in neprepičljiv. Isto velja tudi za portret, deloma kar se tiče slikarske obdelave v nadrobnotih in načinu postavitev v prostor. »Suptar« (1929) pa pomeni že slovo od Vincenta, način obdelave poslike je svobodnejši, tonska skala je svetla, kredasta (Dobrovčič?), Job je našel bolj sproščen odnos do slikarskega predmeta. Tri krajine (»Pokrajina na Braču« — 1929-31 leta, »Bori in oljke« — isti čas, »Pokrajina z umetniškimi domo«) so prehodnega značaja, a že tik pred jbovskimi slikarskim slogom. Vse tri so polne pomladi, občutja sreče in tudi še rahlega nemira. »Lovski piknik«, »Sprehod ob morju« in »Večerja na obali« (1930 do 1933. leta) pa so že znanlike novoodkritega sveta, ki boln ekspresivne, burne apoteoze življenja — toda zastir s tančico šrenkosti in neke nedopovedljive žalosti. V tem zadnjem bloku umetnostnega dela je Jobovo slikarstvo kot »mlado vino«, polno kipežnja in filastnega oblikovanja vidnega sveta. V podobi »Gripe« je organiziral svoj nemir v jasne, arhitektonske oblike, kakor da bi se bal razbiti kalup žive narave. V svojih velikih kompozicijah (»Bakhanal leta 1932-34«) je gradil vedno nove in nove dokaze veselja in življenja, vse je oblikovano v kontrastih, vse žari v barvi. Ta temperamentni način pripovedovanja, zastir z nostalgijo, me močno spominja na prozo toodobnega B. Magajne. Zopet je Job drugačen — »Lumbardi« (leta 1933). Barva je ujeta v trdnjeji kontura, ki naj s svojo razgibanostjo govorijo o slikarjevemu umetnostnem in človeškem razburjenju. Ta podoba me močno spominja na Munchovo slikarstvo, dasi je nastala samostojno in ob lastnem iskanju. V tem gigantskem boju za lastno življenje in likovni izraz so zrasle čiste in velike umetnine kot »Moj dom«, fantastična povest »Procesijsa na Braču« in — lahko rečemo — absolutna podoba dalmatinskega pejzaža — »Kamenita mixa«. Leta 1935 je Job naslikal dve sliki »Oljke«. Zdi se, kakor da bi minila velika nevihta; v umetnikovi duši se je zjasnilo, nenadoma se mu je odprl nov svet, kakršnega vidijo lucidni oči. Dve pokojni krajini s pečatom večnosti in nespremenljivosti na sebi, skromna drevesa, pogled v dolino, morje in nebo. Vse to pa je naslikano s »svetlečimi« in znanjem velikih, dobrih slikarjev.

Dr. Stane Mikulj

NAGRAJENA SLUŠNA IGRA

Odkar so se razvile slušne igre kot nova literarna zvrst, ki celo močno odriva stare, ustaljene načine literarnega izražanja, so se v marsikaterem pogledu izboljšali tudi kulturni stiki med različni narodi. Sliki med radijskimi postajami po svetu so namreč zelo živahni in posebno pri slušnih igrah zelo hitro zamenujejo novosti med seboj. Morda pomembnejše novosti na nobenem kulturnem področju tako hitro ne obidejo sveta.

Za pospeševanje teh stikov ob slušnih igrah je bil ustanovljen leta 1948 Prix Italia, nagrada za najboljše slušno igro vsakega leta. Tekmovanja se lahko udeležujejo s svojimi slušnimi igrami avtorji vseh narodov in jezikov, vendar morajo biti igre že izvedene, tako da ocenjevalna komisija lahko bere besedilo in poslušala izvedbo.

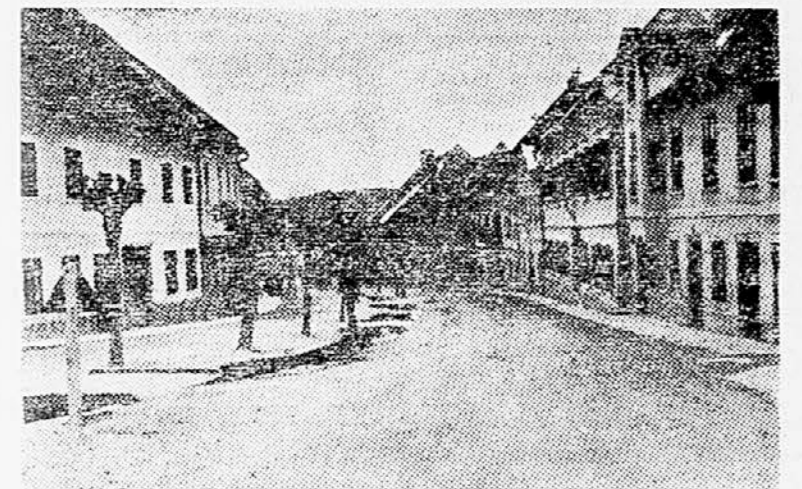
Za letošnjo nagrado so tekmovali avtorji 15 držav od Amerike preko Evrope do Japonske. Razsodišče je nagrado podelilo avstrijskemu pisatelju Herbertu Eisenrechu za slušno igro »Tako živimo in tako umiramo« v izvedbi bremenskega radia. Nagrajena igra je znana tudi slovenskim poslušalcem, ker jo je takoj po nemški izvedbi kot prva nenemška prevzela ljubljanska radijska postaja.

Ignjat Job: Ribčič, 1923

Dokumenti slovenskih udeležencev Oktobrske revolucije

Podatki o dejavnosti slovenskih vojnih udeležencev v Rusiji za časa oktobrske revolucije in državljanske vojne so zelo pomanjkljivi. Preteklo je skoraj štirideset let, večina udeležencev ni več živa, zato njihov spomin nimamo, prav tako ne eventualnega gradiva, ki bi ga bili prinesli s seboj ob vrnitvi v Jugoslavijo. Dokumentarno gradivo pa, ki se nahaja v sovjetskih arhivih, še čaka raziskovalca.

Motiv iz Slovenskih Konjic. (Foto M. B.)

Sem in tja po Kamniku

Kaj sodijo o prometnih nesrečah? V tednu prometa so učenci vseh kamniških in okoliških šol obiskali razstavo, ki je v karikaturnih in slikah prikazala prometne nesreče. Mladiki obiskovalci so pridno posegali po anketnih listih in odgovarjali na postavljena vprašanja. Pri pregledu odgovorov je komisija ugotovila, da so tudi učenci vasi Sela in Vrtna peč, najbolj oddaljeni od prometa, dali prav dobre odgovore. Občina je 23 učencev nagradila z boni za nakup šolskih potrebščin v vrednosti 500 din.

Kdo ga bo popravil? Hodnik za pešce proti kulturnemu domu je tako razdrapan in vegetast, da se ga ljudje izogibajo in hodijo raje po lepo betoniranem gladkem cestnišču. Vsak dan gredo tod vsi obiskovalci kina, dve izmenični delavci podjetja »Kamnik« in 120 abonentov restavracije »Doma«, skupaj okrog 1000 ljudi. Ali ne bi zaslužili tudi ti malo več pozornosti?

Dvojmočeva mama

Te dni so se Črnomeljani poslovili od znane belokranjske partizanske matere Marje Dvojmočeve. Pokolnica je za vedno zapustila svoj dom v Kamniku, kjer je živela s svojimi devetimi otroki in vnuki. Marja Dvojmočeva je bila ena izmed mnogih partizanskih vojakov, ki so se pridružili vojski v oktobri 1918. Njena zgodba je bila del večine slovenskega ljudstva. Marja je bila ena izmed mnogih partizanskih vojakov, ki so se pridružili vojski v oktobri 1918. Njena zgodba je bila del večine slovenskega ljudstva.

Te dni je bilo v Trbovljah posvetovanje predsednikov in sekretarjev občinskih komitejev LMS, na katerem so razpravljali o tekmovanju v počastitev VII. kongresa ZKJ, ki so ga razpisali že pred dvema mesecema. Ugotovili so, da v vseh občinah že pridno tekmujejo, v čemer prednjačita radeška in brastnjska mladina. Povsod so že začeli s pripravami za volitve v mladinska vodstva, ponekod pa so jih že izvedli. Na ekonomski srednji šoli v Trbovljah pa so že začeli s pripravami za mladinske delovne akcije. Kazno je, da bodo ustanovili samostojno mladinsko delovno brigado. Stabe za formiranje delovnih brigad bodo ustanovili tudi na trbovski in brežijski gimnaziji.

Hvalevredna je pobuda predsedstva OK LMS, najo bi tovarniške organizacije Ljudske mladine začele z akcijo za izdelavo orožja za pionirske krožke. Zasavska mladina pa bo — kakor prejšnja leta — tudi letos sodelovala pri grad-

komiteju Zveze komunistov Slovenije originalno izkaznico na platnu, kjer je s strojem napisano in z žigom in podpisom potrjeno, da je član boljševiške partije z dne 13. marca 1918. Izkaznico mu je izdal Centralni jugoslovanski biro pri Centralnem komiteju Ruske komunistične partije (boljševikov) aprila leta 1921, predno je odpotoval domov na Ptanoroko. Izkaznica je bila natipkana na platnu, da se jo je lahko skrilo v obleki pred žandarji in policaji, ki so stikali za boljševiki. Isti tovarši je izročil arhivu fotografiju Jugoslovancov, članov jugoslovanske sekcije RKP(b) v Moskvi iz leta 1921. Obenem je prinesel knjižni katalog v slovenskem in srbskohrvatskem jeziku, ki so jih jugoslovanski komunisti v Moskvi izdali v letih 1918—1921.

Iz seznama »Jugoslovanske komunistične biblioteke« vidimo, da je v slovenščini tedaj izšlo enajst brošur, med njimi: Karl Liebknecht, Pajki in muhe; Drago Godina, Narodnjaštvo in interesi proletariata; Klara Zetkin, Borba za svobodo in mir; Bela Kun, Kaj hočejo komunisti; Manifest Komunistične internacionale; Platforma Komunistične internacionale; Tezave tovariša Lenina o mestanski demokraciji in proletarski diktaturi in drugo.

Podobne dokumente so prinesli tovarši Franjo Novak iz Ljubljane, Anton Faganelli iz Ribnice, Miljutin Garali iz Kanala in drugi. Edini izvod časnika »Svetovna revolucija« in sicer številke 16 od septembra 1918 je Zgodovinski arhiv prejel od antikvariata Cankarjeve založbe. V številki 16 »Svetovne revolucije«, ki jo je izdala jugoslovanska sekcija RKP(b), najdemo uvodnik v slovenščini pod naslovom »Za koga se bjuete, tovarši!« članke in informacije v srbo-hrvatskimi in bolgarščini, v latinici in cirilici. Beleške pripravujejo, kako je razpadla avstrijska armada, ki je sedaj okupirala Ukrajino, kako se je v zaledju Avstrije zbiral »zeleni kader« in drugo.

Spominni udeležencev in prvi najdeni dokumenti pričajo, da je bila močna in razgibana politična dejavnost slovenskih vojnih udeležencev, ki so se pridružili revoluciji, da so se širokopotežno in energično uveljavljali v Rdeči armadi, Partiji in državni administraciji.

Ti podatki tudi potrjujejo, da gre v precejšnji meri verjetno obširnemu referatu hrvaškega bana iz leta 1921 o dejavnosti jugoslovanskih komunistov v sovjetski Rusiji. Zgodovinski arhiv pri CK ZKS je foto-kopije omenjenih dokumentov vključil v razstavo, ki je posvečena Oktobrski revoluciji in delavskemu gibanju na Slovenskem leta 1917 do 1920. Razstava je odprta v dvorani ljubljanskega magistrata in bo trajala do konca novembra. F. K.

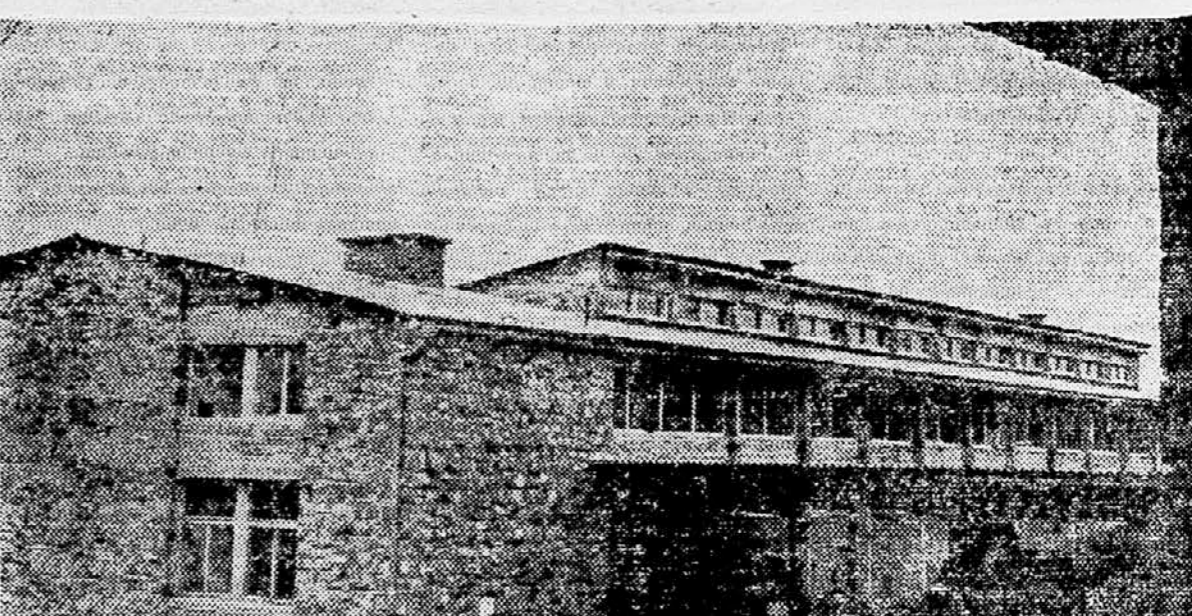
PO CESTAH LJUBLJANE

Koprodukcija skrivalnica
Ze letos pozimji je Triglav film sklenil, da znova poskusi srečo z »Dalmatinsko svatbo«. Film so najprej nekoliko »popravili« s škarjami, nato pa so ga ponovno poslali zvezni komisiji za preled filmov. Le-ta je bila tokrat bolj mila kot prvič in je film odobrila za javno predvajanje. Vse to je doseglo že letos pozim. Sedaj je pred durni nova zima, film pa se še vedno ni pojavil v naših kinematografih. Popolna tšina pa je zavladala tudi o drugem koprodukcijskem filmu »Ko pride ljubezen«, ki ga je Triglav film snemal lani z velikim reklamnim hrupom skupaj s Francozi.

Prijatelji »nočnega dela« v Na-Mi
Noč je bila mirna in celo mekla je pozabila na Ljubljano. Polnoč je bila že mimo in v Ljubljani so mirno sanjali o vsem možnem in nemogočem... Pri izhodu kina Komune se je motalo nekaj skrivnostnih postav... Vrata pred izhodom veleblovnice Na-Ma so se tihot odprla. Srečna roka... Nekdo je odvil visoke pri izhodu in odstavil del izloženega mekla. Gibane postav se snukle skozi malo odprto. Na delo... Premišljeno so zbirali predmete. Samo tisto kar je nekaj vredno... Harmonika! Lepe zelene barve! Hohner! 200.000 dinarjev... Usnen plašč s karneno podlogo in ovratnikom... Perilo... Ure... Srcaje... Usnen jopič... Ure... Potovalne ročne... budlike... Same dobre znamke: Doxa, Marvin, Helvetia... In še druge narjete... Za vsakdanjo uporabo... Mimogrede se malo zlatine... Mirno so si nabirali predmete in jih spravljali skozi okno... Moral si bodo razdeliti v en. Takrat pa ne bo vse v redu in mirno. Gotovo se bodo spili na mokrote... Zjutraj so šli na eno teravno. Komisija je takoj odšla v veleno blagovnico in si odredala kraj

razširiti članstvo Ljudske mladine, saj je še vedno okrog 50 odstotkov mladine izven mladinske organizacije. V nekaterih organizacijah Ljudske mladine so že začeli izvajati program politično-ideološkega dela. Ta predvideva predavanja za mladino pred vstopom v mladinsko organizacijo, obvezna predavanja za vso mladino in dopolnilne teme, ki jih mladina izbira po želji. V času tekmovanja si bodo mladinska vodstva prizadevala

razširiti članstvo Ljudske mladine, saj je še vedno okrog 50 odstotkov mladine izven mladinske organizacije. V nekaterih organizacijah Ljudske mladine so že začeli izvajati program politično-ideološkega dela. Ta predvideva predavanja za mladino pred vstopom v mladinsko organizacijo, obvezna predavanja za vso mladino in dopolnilne teme, ki jih mladina izbira po želji. V času tekmovanja si bodo mladinska vodstva prizadevala

V Vinici so letošnji krajevni praznik povežali z otvoritvijo novega gimnazijskega poslopja. Otvoritev so se udeležili številni prebivalci Vinice in sosednjih krajev, zastopniki sekretariata za šolstvo LRS in drugi. Rudolf Kavčič je ob tej priložnosti orisal zgodovino šole na Vinici, ki je bila ustanovljena leta 1822, zgrajena leta 1838, dozidana pa leta 1883. Spomladi leta 1944 pa so jo uničila nemška letala. Bogd Stupanj je v imenu Sveta za šolstvo LRS pohvalil graditelje in vse, ki so pri gradnji sodelovali. Ravnatelj gimnazije se je zahvalil tajništvu za kulturo in prosveto LRS, ki je omogočilo gradnjo, okrajnemu ljudskemu odboru v Novem mestu in predsedniku občine v Črnomlju, ki je storil vse, da je bila prva faza gradnje končana, novo poslopje pa izročeno svojemu namenu. — Ran

Boljši občni zbori

sindikalnih podružnic v novomeškem okraju — V tovarni »Belta« so se podrobno pogovorili o vseh težavah

Do konca novembra bodo končani občni zbori sindikalnih podružnic v novomeškem okraju. Pred občnimi zbori so imeli razširjene seje okrajni in občinski sindikalni sveti, ki so med drugim sprejeli napotila za priprave občnih zborov. Letošnji občni zbori so znatno boljši kot bili doslej. To velja za udeležbo ter vsebino poročil in razprav. Prvič letos na sindikalnih občnih zborih razpravljajo tudi o gospodarstvu občin in njihovih problemih. V tovarni »BELT« v Črnomlju se je udeležilo občnega zbora veliko število članov tega mladega kolektiva, med njimi tudi nekateri člani, ki so v bolniškem staležu. Skrbno sestavljenemu poročilu predsednika upravnega odbora je sledila razprava, ki je pokazala nekaj problemov, s katerimi se borijo v tem podjetju.

To je mlado podjetje, ki je sprejelo zadnja leta veliko novih delavcev. Ti prihajajo v tovarno neposredno iz vsaj bre vsake kvalifikacije, potreba po kvalificiranih delavcih pa je velika. Do sedaj niso imeli možnosti, da bi te novi delovni sili pomagali do hitrejšega obvladanja proizvodnje, ker niso imeli strokovnjakov. Sedaj je ta pomanjkljivost delno odstranjena in bodo pričeli s strokovnimi tečaji za hitrejšo pridobivanje strokovnega znanja mladih delavcev. Drugi problem, ki so ga tudi obravnavali na občnem zboru je problem izostankov od dela zaradi obolevnosti. V desetih mesecih je bilo zaradi tega izgubljenih 4.000 delovnih dni. Znanje je, da so k tem 4.000 izgubljenim delovnim dnevem veliko pripomogli bolniški izostanki do tri dni, še več pa pove to, da je nekaj največ ob večjih poljskih delih. Ta problem pa ni samo v »BELTU«, to je skoraj v vseh podjetjih novomeškega okraja. Statistika kaže, da je več izostankov od dela zaradi obolevnosti poletih ob večjih poljskih delih kot v zimskih mesecih. V »BELTU« so sklenili, da je treba več pozornosti posvečati 3-dnevnim bolnikom. Dosedanjemu upravnemu odboru pa niso dali razrešnice, ker zahtevajo

USPEHI MLADIH ZADRUŽNIKOV V ŽALCU

V občni Zalec je 17 kmetijskih združenj in pri večni od njih obstajajo tudi aktivni mladinski združenja. V te aktivne so največ vključeni otroci članov kmetijskih združenj. Aktivni so ukvarjali z raznovrstno kmetijsko dejavnostjo. Tako ima aktiv mladih združenj v Braslovcah svoj žični hmeljski nasad, ki ga obdelujejo mladinci in se pri tem pripravljajo in usposablajo za bodoče hmeljarje. Aktivni združenj v višjih hribovitih predelih te občine pa se ukvarjajo z vzgojo drevesnic, jagodičevja itd.

Zelo delaven je tudi aktiv mladih združenj v Prebrodu. Ta je ob zadnjih volitvah v zbor proizvajalcev kmetijske skupine priredil večjo kmetijsko razstavo. Razstavili so vzorce hmelja, sadja, zelenjave, živinske krme itd. Razstavo so izpopolnjevali grafiki in slike ter navodila, kako se umno ravna z zemljo, da so prideli čim boljše. Kmetijsko razstavo je ogledalo precej ljudi. Prav bi bilo, da bi tudi ostali aktivni mladih združenj posnemali zamisli, delo in aktivnost mladih združenj v Prebrodu.

Medved ubil konja

Cprav poznamo medveda kot žival, ki ne napada drugih živali ali ljudi, je pred dnevi napadel pod Mirno goro v bližini Koprivnice konja in ga ubil. Lovci menijo, da je bila žival razvredena. Lastnik je prejel potrebno odškodnino. I. D.

Kulturni barometer

V zadnjem času je založba Mladinska knjiga razposlala knjigarnam kar štiri nova mladinska dela. Spomin na oktobrsko revolucijo so počastili s knjigo spominov na velikega Lenina »Naš ljubi«. Avtor je star revolucionar V. Bonč-Brujevič. Potopisno literaturo zastopa delo mlade zagrebške slikarke Vere Nikolič »Potujem v Siam«. Knjigo močno oplešujejo fotografije in prijetne ilustracije avtorice. Mladinska knjiga se je odločila tudi za tretjo povojno izdajo »Visoške kronike« Ivana Tavčarja. To klasično delo slovenske književnosti je izšlo v zbirki Kondor. Pustolovskemu in romantičnemu okusu bralcev so ustrezili s knjigo Aleksandra Dumasa »Črna tulpan«. Moški pevski zbor »Svoboda« sodeluje na vseh proslavah in prireditvah, priredil pa je že tudi samostojne koncerte. Zlasti pa je še delovna društvena knjižnica, ki je ena najboljših na Dolenjskem. Po V. D.

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« v Grosupljem kaže kljub temu, da nima lastnih prostorov, kar precejšnjo dejavnost. Letošnja sezona so začeli z »Ugalsimi lučmi«. S tem delom se je »Svoboda« predstavila gledalcem dokaj uspešno ob letošnjem občinskem prazniku. Poleg tega ima letos v načrtih še kaka tri dramska dela in veseli večer. Za pomlad pa pripravljajo »Tugomerjaj«, ki ga bodo igrali na prostem. Letos so že pripravili tudi veseli večer, s katerim so nastopili na Grosupljem in v Zalnju. Moški pevski zbor »Svoboda« sodeluje na vseh proslavah in prireditvah, priredil pa je že tudi samostojne koncerte. Zlasti pa je še delovna društvena knjižnica, ki je ena najboljših na Dolenjskem. Po V. D.

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« v Grosupljem kaže kljub temu, da nima lastnih prostorov, kar precejšnjo dejavnost. Letošnja sezona so začeli z »Ugalsimi lučmi«. S tem delom se je »Svoboda« predstavila gledalcem dokaj uspešno ob letošnjem občinskem prazniku. Poleg tega ima letos v načrtih še kaka tri dramska dela in veseli večer. Za pomlad pa pripravljajo »Tugomerjaj«, ki ga bodo igrali na prostem. Letos so že pripravili tudi veseli večer, s katerim so nastopili na Grosupljem in v Zalnju. Moški pevski zbor »Svoboda« sodeluje na vseh proslavah in prireditvah, priredil pa je že tudi samostojne koncerte. Zlasti pa je še delovna društvena knjižnica, ki je ena najboljših na Dolenjskem. Po V. D.

Lepi načrti

Zaradi izredno naglega naraščanja prometa, se je cesta I. reda od Trdnjave do Trojan tako poslabšala, da je marljiv cestni delavec ni morejo urediti. Kritično je stanje predvsem ob dežju. Da bi to vprašanje končno rešili, so se že začeli pripravljati na popravilo ceste in je pričakovati, da se bo delo začelo že pred zimo. Upati je, da bo cesta prihodnje leto urejena. V. D.

Zaradi izredno naglega naraščanja prometa, se je cesta I. reda od Trdnjave do Trojan tako poslabšala, da je marljiv cestni delavec ni morejo urediti. Kritično je stanje predvsem ob dežju. Da bi to vprašanje končno rešili, so se že začeli pripravljati na popravilo ceste in je pričakovati, da se bo delo začelo že pred zimo. Upati je, da bo cesta prihodnje leto urejena. V. D.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Petek, 15. novembra: Leopold
Danes se spominjamo rojstva slovenskega pesnika in pisatelja Ivana Campa...

Združenje gradbenikov ZSŠ obvešča svoje člane, da bo redna letna skupščina v petek 15. t. m. ob 19. uri na Grabnu...

UPORABLJAJTE TUDI VI "Pour Vous"

Neguj se sama s kozmetičnimi preparati "EVELINE", po priloženih tiskanih navodilih! Oboje so pravkar dobile drogerije...

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBIŠKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU OB 26. URE ZAVRATA OB NEDELJAH IN PRAZNIŠKIH VES DAN...

Zdravstveni dom VIC: dr. Grapar Stane, Kogejeva 5, tel. 33-372. V slučaju odsotnosti zdravnika kličite tel. 20-438...

S sistematičnim uživanjem prirodnega medu si krepimo zdravje in delujemo pomirjevalno na živce...

Cele moški z lahkoto čistijo okna s "HINKO" oknočistilcem. "FLEX" je najboljšo sredstvo za čiščenje madežev...

RECEPT ZA NEGO LICA: Redno uporabljaj za nego kože samo kvalitetno masno kremo "Ultra-mil-sport"...

GLEDALISKA DRAMA - LJUBLJANA
Petek, 15. nov. ob 19.30: Linhart: "Ta veseli dan ali Matiček se ženil"...

OPERA
Petek, 15. novembra: zaprt o. Sobota, 16. novembra ob 19.30: Balletni večer: Chopin: Slatice, von Einem: Rondo o zifnem teletu...

MESTNO GLEDALISCE
Ljubljana - Gledališka pasaža
Petek, 15. novembra, ob 20: Cehov, "Striček Vanja"...

OPERA
Petek, 15. novembra: zaprt o. Sobota, 16. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

OPERA
Petek, 15. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

OPERA
Petek, 15. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

OPERA
Petek, 15. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

OPERA
Petek, 15. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

OPERA
Petek, 15. novembra, ob 20: Njugov, "Izven"...

KONCERTI

SLOVENSKA FILHARMONJA
pripovedi v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 19.30: "Dobri ljudje"...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

SLOVENSKA FILHARMONJA
obvešča svoje abonente, da bo 1. koncert za rumeni abonma z dirigentom Vlacarjem...

OBVESTILA

Društvo meteorologov Slovenije vabi na predavanje diplomirane meteorologa Pristova Janka o temi: "Meteorološka služba v Nemčiji"...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

OBVESTILA
Obinski ljudski odbor Ljubljana-Center poziva v imenu št. 6. Odloka o evidenci nepremičnin splošnega ljudskega premoženja...

RAZPISI

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

OBLO LITJIA razpisuje službeni mesti
upravnika
gostišča "Mačka" v Smartnem pri Litiji...

KINO

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

SPORED ZA PETEK
"UNION": ameriški barvni film "SEMENJ ZELJA"...

DVE RAZNASALKI

za raznašanje "Slovenskega poročevalca" naročnikom na dom iščemo, in sicer za Dravilje, po možnosti s kolesom in za Center mesta.

Razpis

Komisija za razpis mest direktorjev Oblo Crna na Koroškem razpisuje po 90. členu uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ, št. 51-424/53) in 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 34-371/55)

mesto DIREKTORJA GRABBENEGA PODJETJA "STAVBENIK" MEZICA

Pogoji: gradbeni inženir z nekaj prakse ali gradbeni tehnik z najmanj 5 let prakse na vodilnih mestih pri gradbenih podjetjih.

Plača po tarifnem pravilniku oz. po dogovoru. Komisija za razpis mesta direktorja Oblo Crna na Koroškem

Tovarna gumijevih izdelkov

Pogodbe za dobave v letu 1958 homo sklepali v mesecu decembru. - Pismene zaključnice za sprejete količine čomo dostavili kupcem v potrditve po pošti. - Prijave potreb sprejemamo neobvezno najkasneje do 30. t. m.

Izkoristite možnost, da si pravočasno preskrbite potrebne količine kvalitetnih transportnih trakov, gum. cevi in drugega gumenega tehničnega blaga.

6441-R

ROČNE LUTKE

Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE

JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE
Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE
JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE
Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE
JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE
Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE
JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE

Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE

JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE
Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Režijeva c. 35, tel. št. 32-926 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALISCE
JESIČENJE
Sobota, 15. novembra, ob 19.30: B. Nušič "Zaljubljeni ostali".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE
Petek, 15. novembra, ob 19.30: Maksim Gorki "Sovražniki" - I. srednjeevropski abonma in izven.

Posebno obvestilo: Slovensko ljudsko gledališče Celje se je odzvalo prošnji Zveze slovenskega ljudstva "Svoboda" in je zaradi koordinacije kulturnih sredstev moral odpovedati predstavo "Sovražnikov" za sobotni abonma dne 16. novembra, ker nekateri nastopajoči sodelujejo tudi pri reviji "Svoboda"...

ROČNE LUTKE
Režija: Jože Pengov, lutke, skica, kipar, Slavko Hočevar, kostumirana, Arvidova scena Marjan Sežun, sodujejo: Jože Pengov, Vera Stihova, Miro Weber, Nace Simonič, Ciril Jagodnik

Prodaja vstopnic vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10 do 12 ure na upravi Re

Nagrade za najboljše vzdrževanje stanovanj

Poleg Zavoda za napredek gospodinjstva skrbi v Kopru za olajšanje dela ženam tudi stanovanjska uprava

Med prvo dejanje za olajšanje dela ženam gre predlog občinskega ljudskega odbora, da oprostijo pralnico in čistilnico v Kopru družbenim dejateljicam in jim izposlušajo znižanje cene vode ter električne energije. (Ti dve »suvo« naj bi pralnica plačevala po cenah za gospodinjstva). Sprejetje tega predloga in še nekateri organizacijski ukrepi so imeli za posledico, da je ta služnostna ustanova, t. i. m. občutno znižala cene (do 50%, o tem smo že poročali) in tako olajšala ženam, da se v večjem obsegu lahko poslužujejo njenih uslug.

Na drugem mestu je prizadevanje za ustanovitev življenjske splošne krpalnice in šivalnice. Njena ustanovitev je v teku in nadejati se smemo, da ob primeranih cenah vsa zadeva ne bo vzpala.

Nič manjšega pomena ni nabava pralnih strojev za hišne svete. Hišni sveti, ki upravljajo nove stanovanjske bloke v Semeđeli, so na pobudo stanovanjske uprave v prvem navdušenju naročili 9 takih strojev, vendar se se kmalu, še preden so stroje sploh videli, večinoma skesali: čeprav je zanimanje zanje med stanovalci zelo veliko. To kaže, da bo ob bližnjih volitvah novih hišnih svetov treba skrbeti za to, da pride v hišne svete več žena. Te bodo gotovo imele potrebni smisel za prizadevanja, od katerih imajo koristi predvsem žene.

Ne bo odveč, če omenimo ob tem še skrb koprskih stanovanjske skupnosti za vzdrževanje stanovanj. Da bi vzpodbudila hišne svete, je uprava razpisala tri nagrade (10.000, 8.000 in 5.000 din) za hišne svete, za katere bo stalna komisija stanovanjske skupnosti ugotovila, da najboljše izpolnjujejo svoje dolžnosti. Prvo nagrado je dobil hišni svet v Čevljarski ulici 17, ostali dve pa hišna sveta v ulici Muzzejski grad št. 8 in »Slavnikovi« blokovi v Semeđeli. Pregled okrog 600 stanovanj je ugotovil malone presenetljivo

dejstvo, da so hišni sveti v starih stavbah, v katerih so naloge dokaj zapletene, neprimerno prizadevnejši v vzdrževanju hišnega reda, snage in higijene. V mnogih blokih ni tako in zato ni čudno, da se za novimi pročelji skrivajo stanovanjca, ki so sicer nova, a zaradi slabega odnosa stanovalcev malone že iztrošena. Tipičen taek primer je blok 8 D v Dekanih. Nek učitelj (I) na primer niti najemnine na plačuje, čeprav je bil za to in zaradi slabega odnosa do stanovanjca sploh že kaznovan od sodnika za prekrške.

Prav zato, da bi bilo nadzorstvo nad hišnimi sveti učinkovitejše in sodelovanje z njimi bolj uspešno, pripravljajo v Kopru reorganizacijo: namesto ene stanovanjske uprave naj bi bili v prihodnje dva (ena za staro mesto in ena za Semeđelo ter bližnje okolice).

O tem in še drugih perečih vprašanjih se bodo temeljito pomislili v kratkem na konferenci vseh hišnih svetov na področju Kopra. F.M.

Metlika Kmetijski združeni pri kmetijski združenju šteje nad 60 članov, ki se udeležujejo v štirih kroških. Uspehi, ki jih je aktiv dosegel, so vredni zglede, saj kažejo lep napredek. Letos je priredil aktiv več raznih tekmovalnih ter poučno ekskurzijo.

D. MARIBOR Tečaj za tehnične risarje elektrostranske stroje pripravila agilna podružnica Elektrotehniškega društva Slovenije v Mariboru. Pobudo za to je dala ugotovitev, da v podjetjih primanjkuje risarjev in da imajo nekateri kadri nezadostno izobrazbo v pogledu čitavanja in razumevanja tehničnih risav. Na prvi razpis za tečaj se je doslej prijavilo blizu 70 zainteresovanih. Zanimivo je, da so med njimi v večini takšni, ki že imajo poklic tehničnih risarjev, kar je vsekakor hvalje vredna polvalfa.

Zagrebska kronika 5000 STANOVANJ GRADE. Veliko je število velikih, še večje pa je število manjših gradbišč v Zagrebu, kjer delajo sedaj pred zimo z vsakega meseca travnilci, sedaj pa so že velika poslopja gradbeno dela, kjer je le mogoče. Na nekaterih stavbiščih so bili še pred dvema mesecema travnilci, sedaj pa so že velika poslopja pod streho, mnoga so že začeta, v mnogih pa novi stanovalci obeh spolov. Do novega leta se bo vsililo še 1000 stanovalcev in z njimi več tisoč članov njihovih družin. Še vedno pa je po predalih okoli 30.000 prostori, da bi uredili podnajemniške in gostanovalske odnose, a vsak dan dobiva Zagreb najmanj po 10 novih stanovalcev, novorojenih ali takih, ki prihajajo na razne druge načine, da bi našli streho po velikosti v drugem mestu FLRJ.

21. STEVILKA UGANKARSKEGA LISTA Kaj ves kaj znaš IZIDE JUTRI

Prometne nezgode

Vinjenost je pri nas še vedno v mnogih primerih vzrok prometne nesreče, ki zahteva dostikrat tudi najhujše posledice. Prav bi zato bilo, da bi se proti tej vinjenosti borili z vsemi razpoložljivimi sredstvi prav vsi. Tudi sami vozniki ali pešci, ki prihajajo na cesto vinjeni bi morali vedeti, da z vinjenostjo ne spravljajo v nevarnost samo samega sebe, ampak tudi druge uporabnike ceste.

Motorist Danilo Nemec je v Francem Paničem popilval v Postojni in nato sedel na motorno

Skoraj 1700 naročnikov Prešernove knjižnice

V občini Zalec so nabrali letos skoraj 1700 naročnikov Prešernove knjižnice. Prejšnje zasluge imajo pri tem občinski odbor Socialistične zveze, občinski odbor Prešernove knjižnice, predvsem pa agilni volivniki, ki jih je v občini nad trideset. Med najbolj agilnimi so Marija Črnica iz Zabukovice, ki je zbrala 332 naročnikov, Andrej Ančur (194 naročnikov) in Metod Požar (133 naročnikov). Tudi ostali ne zaostajajo mnogo. Upati je, da bo prihodnje leto v žalski občini še več naročnikov Prešernove knjižnice.

TRBOVLJE Na občnem zboru pododpora Zdruga rezervnih podoficerjev, ki je bil že dni so ugotovili, da je bil odbor sicer zelo prizadevan in se je trudil, da bi izvedel odgovorne naloge, vendar ni dobil potrebne podpore pri enem delu članov. To se je pokazalo na predavanjih, ki se jih je udeležilo samo 30 odstotkov vseh članov. Boljša udeležba rezervnih oficerjev je bila na seminarjih. Pododbor je organiziral tudi ekskurzijo v Ilirsko Bistrico, kjer so rezervni oficerji obiskali tamkajšnje vojaško enoto.

Po glavni trboveljski ulici gre skoraj vsak dan žalni sprevid, kar zelo ovira promet in ne ustvarja najboljše razpoloženje. Včasih pa se zgodi, da sta na en dan tudi po dva pogreba. Da bi to odpravili, kar je v drugih mestih že zdavnaj urejeno, so zgradili mlrško vežo. Odsej žalni sprevidi ne bodo šli po mestu, ker bodo pokopališča spremljali na zadnji poti samo od hiše žalosti do pokopališča.

Potujoči kino okrajnega sveta Svobodni in prosvetni društvi spet redno obiskuje kraje, kjer nimajo kina, kot na primer Čeče, Kapela, Podkum, Studence, Zabukovje, Sromlje, Dole in druga. Vse predstave so zelo dobro obiskane. Ljubitelji filma v teh krajih si želijo, da bi jih potujoči kino redno obiskoval. K uspešnemu delu potujočega kina je mnogo pripomogla tudi skrb Socialistične zveze, ki smatra, da je film pomembno vzgojno sredstvo, ki lahko pravi prispeva k prosvetilevanju ljudi v zakotnih hribovskih vaseh. Zaradi tega je okrajno vodstvo SZLD posvetilo vse pozornost organizaciji potujočega kina.

OPOZORI! Izgubili smo blok naročilnice, rumene barve zlogane z okroglim žigom. Opozorjamo vsa podjetja in trgovine, da na te naročilnice ne izdajajo nobenega blaga. Trgovsko podjetje »Račica«, Mengešu.

ko. Zaradi vinjenosti in obilnosti je v okolici nekaj časa, ne da bi držal krmilo motornega kolesa. Po cesti skozi Postojno je delal omnice in se nato odpravil po glavni cesti proti Hruševju. Med vožnjo je motorist s sopotnikom padel. Oba sta dobila pri tem hude poškodbe in je motorist kmalu po nesreči umrl.

Po občinski cesti iz Grahovega proti Nemškemu Rtu je vozil osebni avtomobil voznik-amater Alojz Rot. Cesta je bila spolzka zaradi deževja, vendar bi moral voznik prilagoditi vožnjo razmeram. Ko je vozil po ravnem odseku ceste, je zaneslo vozilo na skrajni rob ceste, kjer je zdrknilo skoraj tri metre globoko pod cesto in se tam prevrnilo. K sreči je ostal voznik pri nesreči nepoškodovan, na avtomobilu pa so ocenili, da je okrog 200.000 dinarjev škoda.

Iz smeri Novega mesta proti Brežicam je vozil po glavni cesti tovornjak voznik Martin Krošelj.

tovornjak poklicni voznik Martin Krošelj. V bližini Kostanjevica je vozilo ustavilo, da bi izstopil sopotnik Rudolf Lokar. Ko je leta izstopil, se ni prepračil pred prekanjem ceste, ali je ta prosta in prečkane varno. Nadaljeval je holo za »tovornjakom prav v trenutku, ko je pripeljal mimo prav tako tovornjak poklicni voznik Jože Pakič. Z vozilom je zadeli nevidnega pešca in ga podri na vozilce. Ponesrečenec je dobil pri tem lahke telesne poškodbe, čeprav bi lahko bilo mnogo hujše.

Po ulici IX. korpusa v Solkanu je šla po pločniku 58 letna Alojzija Prijon doma iz Solkana. Pri odzupu Pionirske ulice je nameravala nadaljevati pot po omenjeni ulici. Ker ni pazila, ali se ni prepračila pred prekanjem, če je cesta prosta, če ne vozi po cesti kakšno vozilo, jo je podri motorist Sik Giordane, ki se je ta čas pripeljal z motornim kolesom. Pri tem je padel tudi motorist. Oba sta dobila lažje poškodbe, na motornem kolesu pa je nastalo za nekaj tisoč dinarjev škoda.

Debatni večeri Elektrotehniškega društva LRS Slovenije

Elektrotehniško društvo LRS v Ljubljani je imelo pred kratkim svoj prvi debatni večer. Z uvedbo debatnih večerov želi društvo omogočiti obdelavo tehničnih in ekonomskih problemov širšega značaja in to v čim večjem krogu naših elektrotehnikov, ki naj bi pri teh debatah izrazili svoja mnenja.

Običajna strokovna posvetovanja obdelujejo navadno le ožje tematske, razen tega pa se jih udeležuje le določen krog strokovnjakov. Na debatnih večerih, ki se jih lahko udeležijo vsi zainteresirani člani društva, pa bodo lahko strokovnjaki postavljali odgovore na razna vprašanja, ki jih postavila operativna in družba in o katerih je zaželeno mnenje strokovnega društva, kot je Elektrotehniško društvo LRS.

Majškim inženirjem in tehnikom pa nudijo debatni večeri priliko spoznavati se z izkušnjami starejših kolegov. Udeležba in razgibanost ter živahnost razprave na prvem debatnem večeru so dokazali, da je bil ta način društvenega

nega in strokovnega udeleženjavnega sprejet s simpatijo in odobravanjem. Tema prvega debatnega večera je bila »Problemi zaštite pred atmosferskimi prenapetostmi«. Če upoštevamo, da je bilo v Ljubljani leta 1956 št. nevihtnih dni, v Sloveniji pa 2500 izklopov v elektrini mreži zaradi atmosferskih prenapetosti, kar predstavlja 50% vseh izklopov, potem je razumljivo, da je bila ta tema izredno aktualna. Na debatnem večeru je bilo prisotnih 150 članov društva, kar kaže na velik interes za ta vrsto dejavnosti.

Strokovnjaki so, vsak iz svojega zornega kota, govorili o svojih znanjstvih in izkušnjah na tem področju. Na podlagi živahne razprave so bili doseženi zaključki, ki se bodo na naslednjem debatnem večeru izoblikovali v napredke ter tako služili velikemu krogu elektrotehnikov pri reševanju nalog iz obravnave tema.

Komisija za volitve in imenovanja občinskega ljudskega odbora Ormož razpisuje na podlagi 2. odst. 70. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26/55 in 29/57)

NATEČAJ

za naslednja mesta uslužbencev Občinskega ljudskega odbora Ormož:

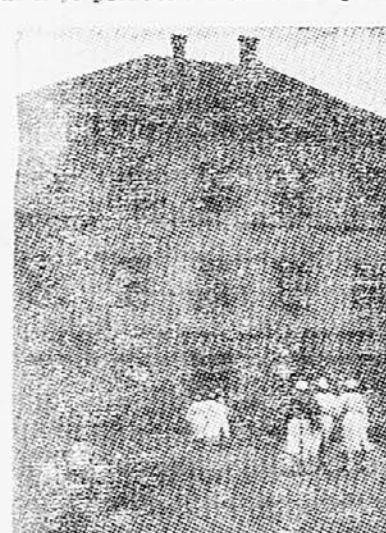
1. TAJNIKA. Pogoji: dovršena pravna fakulteta, 5 let prakse in opravljen strokovni izpit.
2. REFERENTA dohodkov iz gospodarstva v upravi za dohodke. Pogoji: ustreza srednja šola.
3. REFERENTA za kmetijstvo. Pogoji: agronom ali tehnik s 5-letno prakso.
4. SEFA ODSEKA za gospodarstvo. Pogoji: popolna srednja šola s 5-letno prakso.

Kandidati, ki izpolnjujejo tudi pogoje iz člena 19 Zakona o drž. uslužbenih (Uradni list LRS, št. 1/49) naj vložijo prijave na Občinski ljudski odbor Ormož do 20. nov. 1957. Pravilno kolkovani prijavi je treba priložiti ustreza dokazila in življenjepis. - Družinska stanovanja bodo na razpolago 1. VIII. 1958. 6432-R

Dobili bodo novo šolo

Nekaj o življenju in delu gojencev srednje medicinske šole v Mariboru

Mnogo se piše in govori o splošno-izobraževalnih šolah, ki jih je v Mariboru kar nekaj. Oglejmo si tokrat življenje in delo na mariborski srednji medicinski šoli, saj je skoraj ni bolnišnice v Sloveniji, kjer ne bi služevala medicinska sestra, ki si je pridobila strokovno spo-

Srednja medicinska šola v Mariboru

obnost v tej šoli. Šola je interesnega tipa in ima nad 120 gojencev, med temi le šest fantov. Gojenci vstajajo že ob petih zjutraj, ob šestih pa gredo na prakso. Ki trajajo vsak dan po štiri ure. Prakticirajo na vseh oddelkih bolnišnice, ambulant

in polikliničnih ustanov. Pri praktičnem delu jim pomagajo sestre-instruktorice. Nedvomno zahteva delo teh sester mnogo truda in dobre volje. Praksa je na šoli zelo važna, kajti gojenci se morajo usposobiti za vsestransko dejavnost. Vzvišeni se morajo tudi v bolnišnično dušev-

gati in ki hoče biti njihov prijatelj. »Skromnost in požrtvovalnost naj bodo smernice v vašem poklicu,« jim večkrat poudarja direktor šole tov. Stajmerjeva. Prav ona pa jim je s svojim delom tudi lahko za zgled. Zaradi tega ni nič kaj čudno, da se vsi gojenci z veseljem pogovarjajo o njej in se v stiski obračajo nanjo. Na šoli poučujejo zdravniki in profesorji, ki imajo drugod svojo stalno zaposlitev. Kljub temu pa žrtvujejo mnogo prostega časa za predavanja na tej šoli, večkrat pa sodelujejo tudi na seminarjih po posameznih oddelkih, kjer usmerjajo gojence k pravemu načinu dela.

Šola bo v kratkem slavila 10-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo priredili gojenci proslavo, ki bo, kot kaže, dokaj pastra. Gojenci pridno sodelujejo pri dramatskem krožku, temeljito pa se pripravljajo tudi pevski zbor. Imajo tudi agilno mladinsko organizacijo, ki na sestankih usmerja mladino na pravo pot. Pred kratkim so imeli dokaj uspešno letno konferenco.

Za konec pa še veselo vest. Ker je veliko pomanjkajne srednjega medicinskega kadra in ker so prostori, v katerih je sedaj šola, pretisni, je občinski ljudski odbor Maribor-Tabor že odobril investicijski program za gradnjo nove šole ki naj bi jo začeli graditi prihodnje leto.

gati in ki hoče biti njihov prijatelj.

»Skromnost in požrtvovalnost naj bodo smernice v vašem poklicu,« jim večkrat poudarja direktor šole tov. Stajmerjeva. Prav ona pa jim je s svojim delom tudi lahko za zgled. Zaradi tega ni nič kaj čudno, da se vsi gojenci z veseljem pogovarjajo o njej in se v stiski obračajo nanjo. Na šoli poučujejo zdravniki in profesorji, ki imajo drugod svojo stalno zaposlitev. Kljub temu pa žrtvujejo mnogo prostega časa za predavanja na tej šoli, večkrat pa sodelujejo tudi na seminarjih po posameznih oddelkih, kjer usmerjajo gojence k pravemu načinu dela.

Šola bo v kratkem slavila 10-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo priredili gojenci proslavo, ki bo, kot kaže, dokaj pastra. Gojenci pridno sodelujejo pri dramatskem krožku, temeljito pa se pripravljajo tudi pevski zbor. Imajo tudi agilno mladinsko organizacijo, ki na sestankih usmerja mladino na pravo pot. Pred kratkim so imeli dokaj uspešno letno konferenco.

Za konec pa še veselo vest. Ker je veliko pomanjkajne srednjega medicinskega kadra in ker so prostori, v katerih je sedaj šola, pretisni, je občinski ljudski odbor Maribor-Tabor že odobril investicijski program za gradnjo nove šole ki naj bi jo začeli graditi prihodnje leto.

21. STEVILKA UGANKARSKEGA LISTA Kaj ves kaj znaš IZIDE JUTRI

PO TEŽKI IN MUČNI BOLEZNI JE ZA VEDNO ZAPRLA SVOJE TRUDNE OČI MOJA DRAGA ŽENA MARIJA GALE roj. ŽULJ POGREB DRAGE POKOJNICE BO V SOBOTO, 16. NOVEMBRA 1957, OB 15.30 Z ŽAL IZ FRANČIŠKOVE MRLIŠKE VEŽICE. ZALUJOČI MOJ JAKOB, SESTRA POLONCA, NEČAK SREČKO IN OSTALO SORODSTVO.

Po kratki bolezni nas je v 92. letu za vedno zapustila naša draga mama in babica AMALIJA RAVNIKAR vdova bivšega trgovca Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 16. novembra 1957 ob 16.15 na mestno pokopališče v Celju. Zalujoči: hčerka Pavla, sin Božidar, snaha Vera, zet Todor, vnuka Inez z možem Dušanom, Janez ter ostalo sorodstvo. Celje, Alexandria, 14. novembra 1957.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, omica, sestra, tašča in svakinja JOSIPINA BOLE roj. Smeričnik vdova po viš. davč. kontrolorju Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 16. novembra 1957 ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah. Zalujoči: hčere DANICA, SLAVICA, MAJDA, MIRA, NADA z družinami in ostalo sorodstvo. Prosimo tihega sožalja.

V 81. letu starosti je umrl naš dragi oče, ded, stric in tast JOSIP POKORN bivši čevljarski mojster Pogreb pokojnika bo v soboto, 16. novembra 1957 ob 15. uri iz Jozefove mrliške vežice na Zalah. Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo Ljubljana, 14. novembra 1957.

V 74. letu starosti so nam umrli naša dobra mama in stara mama FRANČIŠKA KOŠAK roj. KUHAR posestnica v Kostanjevici Pogreb ljubljene pokojnice bo v petek popoldne v Kostanjevici. Zalujoči otroci in družine: KOŠAK, KALČIČ, KODRIČ, KUHAR in ostalo sorodstvo. Kostanjevica, Ljubljana, Podbočje, Konjice, Skofja vas, Prekopa, Ostrog, 13. novembra 1957.

PO DOLGI IN MUČNI BOLEZNI JE DANES UMRLA NAŠA NAJDRŽAJŠA MAMICA, HČERKA, SESTRA, TETA IN SESTRIČNA STAŠA BAHOVEC POGREB NAŠE NEPOZABNE MAMICE BO V SOBOTO, 16. NOVEMBRA 1957 OB 16.30 IZ ANDREJEVE MRLIŠKE VEŽICE NA ZALE. ZALUJOČI: SINOVA RUDI IN JOŽKO VILMAN, MATI MILKA BAHOVEC, SESTRI SILVA KOZELJ IN ING. ARH. MILKA BAHOVEC, NEČAKINJA MILENA, NEČAKA TOMAZ IN ANDREJ - TER ROBINJA DRAGO KAČAR. LJUBLJANA, 14. NOVEMBRA 1957.

Na podlagi 5. čl. Pravilnika o izvajanju gradbenih objektov in del v lastni režiji (Ur. l. FLRJ št. 14/52, objavlja) Casopisno podjetje Slovenski poročevalec RAZPIS gradbenih del za adaptacijo podstrešja v zgradbi, Tomšičeva ul. 3 Proračunska vrednost gradbenih in obrtniških del znaša 2.308.000 din. Interesenti naj vložijo ponudbe na sekretariat podjetja, kjer so na razpolago tudi načrti in vse potrebne informacije. Gradbena in obrtniška dela morajo biti končana v roku 2 mesecev po podpisu pogodbe. Ponudbe je vložiti do 30. novembra 1957.

Solana „KREKA“ Tuzla obvešča zainteresirana podjetja, da se bo tekom decembra t. l. pogajala za prodajo: KUHINJSKE SOLI INDUSTRIJSKE SOLI (predelane in čiste) ŽIVINSKE SOLI (drobne) Pogajanje bo samo za I. četrtletje leta 1958. Pismene prijave bomo sprejemali do 25. novembra 1957, a pogodbe bodo dostavljene kupcem do 25. decembra 1957. Prosimo, da v prijavih navedete potrebne količine soli po vrstah, količinah in mesecu dobave. SOLANA „KREKA“ 6428-R

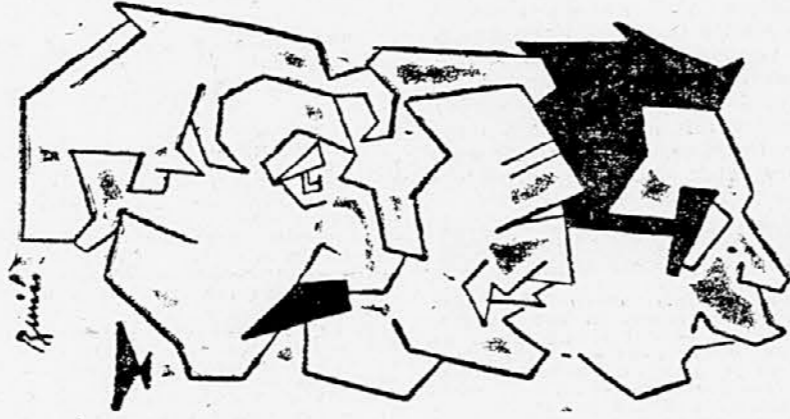
Ožja ocena: skoraj prav dobro

Polfinalni turnirji so srečno za nami, z njimi pa tudi izpolnjeni in neizpolnjeni upi. Zdaj se je treba začeti pripravljati za nove boje ali pa tudi za rehabilitacijo, tako pa, kakor je to ali oni opravil nalogo v Kranju, Križevcih oziroma Sevojni. Pa tudi v Sarajevu, prizorišču 13. šampionata FLRI, bodo imeli od dneva do dneva več skrbi, dokler ne bo februarja steklo že drugo prvenstvo tamka.

SEST LANSKIH FINALISTOV JE PADLO

Na vseh treh koncih je nastopilo kar 13 udeležencev somborskega šampionata. Z drugimi besedami: eden izmed njih, je bil že vnapre obsojen na neuspeh, saj je bilo na izbiro samo 12 vstopnic za novi finale. Toda izraza za šahovsko desko se je v minulih dneh tako ohranila, da se je za leto 1957 posloviло kar šest starih: Vuković, Smalbegović, Tot in Bradavčević v Kranju ter

serjem bo nedvomno še lep čas registrirana v šahovski kroniki kot zelo grdo dejanje. Bidev je imel namreč popolnoma dobljeno pozicijo in za 6 potez še uro časa. Pa je partijo vendarle izgubil, kar se v tem primeru niti povprečnemu tretjekategorniku, morda ne bi zgodilo kaj šele mojstru. To je pa seveda vplivalo na potek turnirja. Pravda o tej partiji kljub razsodbi turnirskega odbora še ni končana. Končno besedo bo spregovorila SZJ. Želeti je samo, da bi bila tako odločna in dosledna, kakor je bila pred letom dni. Sicer je

Finalisti za 1958: Puc, Udovčić in Dimo

Kozomara in Rakič v Križevcih. V isto kategorijo lahko pristopijo tudi komaj pečenega mednarodnega mojstra Bertoka, ki je bil s njim še marsikdo računal, da bo na kranjski polfinalne samo prišel, videl in — zmagal; a se je opekel. Izpraznjena mesta so zasedli mladi makedonski študent Sofrevski in mojster Lukič, dalje Vasiljevič, Dimo in bivši državni mladinski prvak Čirič. Vsi razen Sofrevskega in Vasiljeviča so že igrali na šampionatu. Pri tem je prvi v Kranju celo zmagal in si po veljavnih šahovskih postavah priboril že s prioritetni moštveni naslov. Vse bi bilo v redu, da le ne bi obležal na tem svojem presnetljivem uspehu.

Gladka zmaga Romunije nad Grčijo pred 14 dnevi je spravila našo izbrano nogometno enajstoro v precejšnjo zagato. Naš najnevarnejši nasprotnik je imel do zadnje nedelje pod streho že pet vrednih točk, mi pa smo z dveh srečanj v Atenah in Bukarešti nabrali samo dve. Zaradi te prednosti se je naše moštvo znašlo pred impetativnimi, da mora: zmagati. Najmanjši spodrsilaj je pomeni dati Švedski slovo. Naloga bi bila že sama po sebi — tudi če ne bi šlo za točke — zelo težka, saj dobro poznamo naša soseda, s katerima že od nekdaj nimamo prave srce. Toda to pot je borba še vse drugačna, zaradi česar je položaj za nas prav malo zaviljiv. Vendar pa to še ne pomeni da je bitka že izgubljena.

Poslednje skrbi so se začele zadnjih štirinajst dni s prvo povratno tekmo z Grčijo v Beogradu. Za reševanje vrste težav in problemov, zlasti kar zadeva dekončno sestavo jugoslovanske reprezentance tudi za prihodnja leta, zdaj ni več dosti časa, saj je bilo treba v teh dneh misliti predvsem na potni list in vstopno vizo za Švedsko. Do prvega smo se srečno dekopalji, v nede. ljo pa bo morala pasti kocka.

Nedeljo srečanje z borci izpod Olimpa je bila prva etapa na tej trnovi poti. Srečno smo jo spravili z dnevnega reda, verjetno tudi zato, ker so Grki prišli k nam opraviti le še formalno dolžnost. Druga etapa pa je neprimerno težja. Kompromisa ni! Za odhod v Stockholm sta potrebni celji dve točki...

Zmagati!

Gladka zmaga Romunije nad Grčijo pred 14 dnevi je spravila našo izbrano nogometno enajstoro v precejšnjo zagato. Naš najnevarnejši nasprotnik je imel do zadnje nedelje pod streho že pet vrednih točk, mi pa smo z dveh srečanj v Atenah in Bukarešti nabrali samo dve. Zaradi te prednosti se je naše moštvo znašlo pred impetativnimi, da mora: zmagati. Najmanjši spodrsilaj je pomeni dati Švedski slovo. Naloga bi bila že sama po sebi — tudi če ne bi šlo za točke — zelo težka, saj dobro poznamo naša soseda, s katerima že od nekdaj nimamo prave srce. Toda to pot je borba še vse drugačna, zaradi česar je položaj za nas prav malo zaviljiv. Vendar pa to še ne pomeni da je bitka že izgubljena.

Poslednje skrbi so se začele zadnjih štirinajst dni s prvo povratno tekmo z Grčijo v Beogradu. Za reševanje vrste težav in problemov, zlasti kar zadeva dekončno sestavo jugoslovanske reprezentance tudi za prihodnja leta, zdaj ni več dosti časa, saj je bilo treba v teh dneh misliti predvsem na potni list in vstopno vizo za Švedsko. Do prvega smo se srečno dekopalji, v nede. ljo pa bo morala pasti kocka.

X. KOLO V VAGENINGENU

V X. kolu šahovskega turnirja v Vageningenu so bile odigrane naslednje partije: Lindblom : Namiznoteniška, plavalna in smučarska sekcija so imele nekaj prijateljskih nastopov. Posebno veselilva je ustanovitev plavalne sekcije, saj ima Vrhnika raznovrstne opele za razširitev plavalne za sporta. Letošnja plavalna sola je že položila temelje za to. TVD Parizan si po najboljših močeh prizadeva, da bi pomagal vsem tem sekcijam, razen tega pa mora skrbeti še za telovadce, ki delajo pravzaprav vsa sezono.

Med članstvom Usnarja so nogometarji uvrščeni v I. razred NPL.

STUJECASOVESTI

... da je bilo v Teheranu končano letosnje tekmovalje za svetovno prvenstvo v dviganju uteži, na katerem je bilo doseženih 6 novih svetovnih rekordov; novi svetovni prvaki so: Bantam: Sionov (SZ) 345 kg (sv. r.); peršan: Minajev (SZ) 362 kg (sv. r.); lahka: Bušujev (SZ) 380 kg; polsrednja: Kono ZDA 420 kg; srednja: Lomankin (SZ) 470 kg (sv. r.); težka: Medvedev (SZ) 590 kg (sv. r.).

PRVA CONSKA LIGA

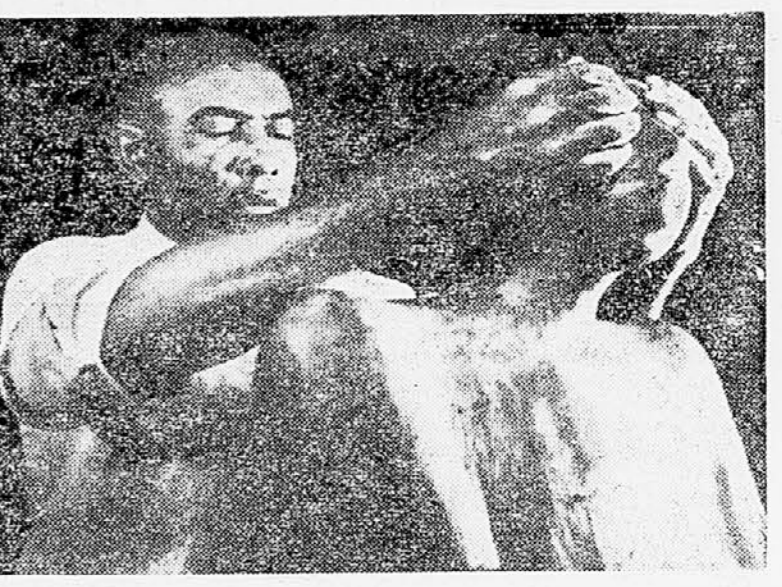
Zagreb, 14. nov. — Tekmovalna komisija I. nogometne cone je razveljavila dve tekmi varždinškega Tekstilca in jih registrirala s 3:0 za nasprotnika. Gre za srečanje Tekstilac : Rijeka (3:0) iz I. kola in Branik : Tekstilac (1:3) iz V. kola. Komisija se obravnava protest Branika proti tekmi z Rijeko iz IX. kola. (Razlogi za razveljavitev so bili nastopi nepravilno registriranih igralcev).

»Pred šestimi meseci, ko sem bila že noseča, je odšel. Tam doli je odprl kavarno in jaz bi morala za njim. Poslati bi mi moral denar, a nenadoma je prenehal pisati. Razumete,« je rekla in dvignila oči, »ni bilo treba veliko premišljevat, kako bi prišla do njega. Denarja nisem imela. Ponoči, ko sem vas slišala, da ste šli vsi v kavarno, sem poskusila srečo. S sabo nisem vzela kaj prida hrane, mislila sem se vam v dveh ali treh dneh pokazati. Vse bi vam razložila, v vodo me ne bi vrgli, na kopno tudi ne postavili, bilo bi prepozno. Bila bi vam pa v korist v kuhinji ali pri pranju, saj je zmeraj dosti umazanih srajc.«

Kiparstvo slepih

Jeanne Kewell, mlada profesorica na kalifornijski umetniški šoli je pred sedmimi leti organizirala razred nenavadnih učencev kiparstva. Teh učencev niso izbrali ne po posebni nadarjenosti, ki bi jo pokazali za kiparstvo, ne po kakšni drugi ročni spretnosti, temveč zaradi tega, ker so izrazili željo, da bi poskusili modelirati v glini. Prihajali so iz centra za slepe v San Franciscu. Z veliko vnemo se je profesorica lotila dela in je svojim slepih učencem pokazala potrebne prijeme, jih učila gnesti glino, graditi kip, ga pripraviti za žganje. Po preteku enega leta je California School of Fine Arts, že pripravila prvo razstavo slepih kiparjev in sicer zbirko avtoportretov v žgeni glini, dela 11 kiparjev in kipark.

Slepi kipar James Thornton med modeliranjem avtoportreta

Razstava je vzbudila pozornost deloma tudi zaradi podobnosti, ki so jo kiparji dosegli v lastnih podobah. Nekateri med njimi, slepi že od rojstva, niso nikoli videli in ne morejo s posleddom premeriti razdalj, oceniti profilov ali predvideti

vtis celote. Res je za kiparstvo zelo težko, toda v ustvarjanju ga vedno kontrolira vid in te kontrole pri slepih kiparjih ni. Pri doživljanju podobnosti v avtoportretih pa je na razstavi presenetljiv izraz globokih doživetij, žalosti in uklenjenosti, ki jih povzroča slepota. Razstavo so prenesli v New York in je doživela tam že večje publiciteto. V diskusijah o kiparstvu slepih se je čelo pokazal pomen in vrednost te dejavnosti za slepce. S kiparskim delom si osvaja nova občutka za plastičnost teles, za prostor in za razdalje ter imajo ob enem možnost, da se spoznajo z oblikovanjem svojih doživetij in spoznanj.

Jeanne Kewell je kasneje organizirala tudi razred slepih otrok od devetega do trinajstega leta. Svobodno so modelirali v glini snovi, ki so jim bile pri roki. Radj so oblikovali živali, ki so mnogim slepih otrokom veliki prijatelji pa tudi zgodovinskih oseb, kot je na primer kralj Artur, o katerem so se učili v šoli, se niso ustrašili. Značilno za njihova dela je pomanjkanje vsakih podrobnosti. Imajo čut za celotno obliko, ki jo izražajo z veliko energijo, zelo močan pa je tudi izraz žalosti, osamelosti, neznanosti, ki ga posedujejo ta dela. Tako so dobili v svetu likovne umetnosti svoj delež pri doživetju in ustvarjanju tudi slepi, ki ne morejo videti, kar drugi ljudje usterjajo za pogled.

Kiparstvo je za slepe zelo težko, toda v ustvarjanju ga vedno kontrolira vid in te kontrole pri slepih kiparjih ni. Pri doživljanju podobnosti v avtoportretih pa je na razstavi presenetljiv izraz globokih doživetij, žalosti in uklenjenosti, ki jih povzroča slepota. Razstavo so prenesli v New York in je doživela tam že večje publiciteto. V diskusijah o kiparstvu slepih se je čelo pokazal pomen in vrednost te dejavnosti za slepce. S kiparskim delom si osvaja nova občutka za plastičnost teles, za prostor in za razdalje ter imajo ob enem možnost, da se spoznajo z oblikovanjem svojih doživetij in spoznanj.

Eksplozivna sončna peč

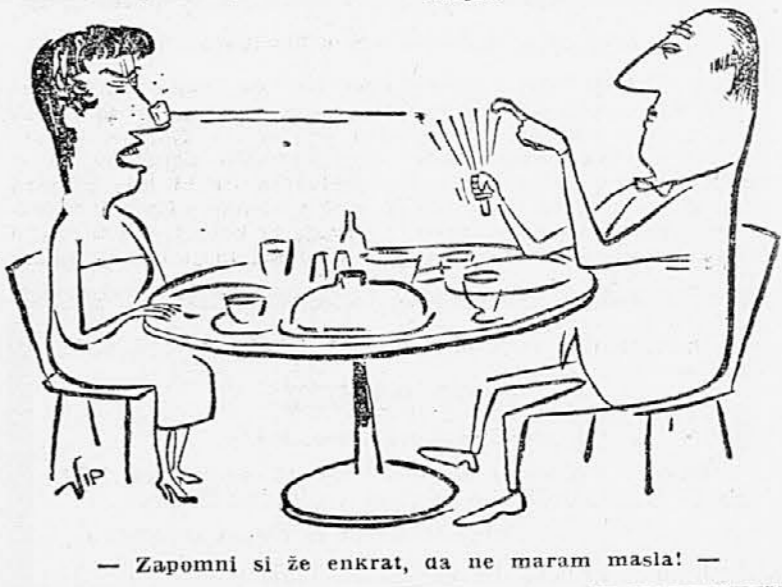
Na tehnološkem oddelku univerze v Sidneju bodo zgradili sončno peč. Njeno zrcalo bo imelo premer 3,65 m in bo doseglo temperaturo do 5000 stopinj Celzija. V petih bodo delali poskuse s kovinami, ki jih bodo uporabljali v atomskih reaktorjih.

Kanalizacija pod morjem

Da bi preskrbeli 8000 prebivalcev švedskega obalnega letoviškega mesta Lysekil s pitno vodo, so napeljali kanalizacijo iz kavčuka do nekega jezera na bližnjem otoku. Kovinski kanalizaciji so se morali odreči zaradi korozije morske vode. Kanalizacija je dolga 10 kilometrov s premerom okoli 15 cm in je iz kvalitetnega, zelo odpornega kavčuka.

Sončna baterija na čeladi

Ameriški vojak so dobili posebne čelade, ki imajo vgrajeno sončno baterijo in majhen akumulator iz niklja in kadmija. Naprava daje dovolj energije za radio in polni istočasno akumulator, če se le-ta čez noč izprazni.

Zapomni si že enkrat, da ne maram masla!

V NEKAJ VRSTAH

V odgledni prvenstveni nogometni tekmi I. cone je v sredo v Polj anastorica Elektrostroja zmagala nad domačim Uljanikom 2:1 (1:1). Zmagovalci so uspeh zaslužili

Namiznoteniška reprezentanca ČSR je preteklo soboto gostovala v Mariboru in zmagala brez posebnih težav 5:0. Mladi Mariborčani so se dobro upirali, kar velja posebno za dvojico Godina-Zidar, ki je izgubila proti gostoma Poljanom samo 1:2. Igra kovčevim in Kadlec samo 1:2. Igra Poljanov: Hojnki 2:0, Stipek : Zidar 2:0, Kadlec : Stern 2:0, Vyhnanovski : Zidar 2:0 in Andrej 3:0.

Naša nogometna reprezentanca, ki se v Novem Sadu pripravljala za nedeljsko teško srečanje z reprezentanco Romunije, je v sredo igrala tekmo za trening z domačo Vojvodino in zmagala 4:2 (4:2). Reprezentanti so zadovoljivi samo v prvi polovici igre in še v tej so užajali samo napadčel. Vse poznejše spremembe niso bistveno vplivale, da bi bila anastorica zaigrala uspešneje. B reprezentanca je v Zemunu dobila tekmo za trening proti reprezentanci podzvezje 3:0 (1:0).

Igralec mariborske Branika Eisner, ki se bil na tekmi z Ruseko pokdočovan v glavo, je že zapustil bojišče, tako pa kaže, da ne bo imel hujših posledic. Po vsej priklji na letos ne bo mogel več igrati.

Namizno teniški dvojeel med Beogradom in Bukarešto v Beogradu se je končala z dvojno zmago slojev, in sicer 4:1 pri moških in 3:0 pri ženskih. T. m. ob 10. uri bo sestanek hokejskih igralcev na kotliškah Olimpije. Sestanek bo pod Čekinovim nadom.

WALAP VZROK ZA VARNOSTNO IZOBILNO

»Pred šestimi meseci, ko sem bila že noseča, je odšel. Tam doli je odprl kavarno in jaz bi morala za njim. Poslati bi mi moral denar, a nenadoma je prenehal pisati. Razumete,« je rekla in dvignila oči, »ni bilo treba veliko premišljevat, kako bi prišla do njega. Denarja nisem imela. Ponoči, ko sem vas slišala, da ste šli vsi v kavarno, sem poskusila srečo. S sabo nisem vzela kaj prida hrane, mislila sem se vam v dveh ali treh dneh pokazati. Vse bi vam razložila, v vodo me ne bi vrgli, na kopno tudi ne postavili, bilo bi prepozno. Bila bi vam pa v korist v kuhinji ali pri pranju, saj je zmeraj dosti umazanih srajc.«

Položil je svetilko na tla in se z rokami tipaje pogreznil v temo. Pred moštveno spalnico je pobobnal s pestjo po vratih. »Kaj je?« je vprašal glas, ki se mu je poznala zaspanost. »Thiébot naj pride takoj ven! Potrebujem ga.« Na pragu ga je kar vrglo nazaj, tako se mu je zaletel v nos kisli sobni zrak. Vžigalica je prasnila.

»Se vidi, da nisi slišal njenega vpitja!« »Moram go pogledati,« je dejal Thiébot ves iz sebe. Jérôme ga je povlekel za roko. »Najprej poskrbi za vodo, daj jo gret!« »Saj je v kotlu, a če je to, kar praviš, res, bi jo bilo boljše zavreči.« »Misliš, da je potrebno?« »Seveda... Pa si čisto prepričan?« »Če ti rečem.«

»Začel je pripravljati, se vrteti na enem samem mestu in se od zakudenja in mraza, kajti bil je samo v srajci s kratkimi rokavi, čisto ves tresli. Ogenj je godrnjal, a ga je naganjal še s pihalnikom, topla voda, ki jo je iz kotla prelil v vedro, se je začela pokrivati s paro. »Pusti, naj zavre, pa se bova vrnila.« »Ne,« je rekel Thiébot, »taki dogodki se hitro razpletajo, mogoče je, da nam bo precej potrebna.« In sta se naslonila drug drugemu na rame in gledala, kako so se začeli vzdigovati prvi mehurčki. »Vidiš, že vre.« »Da bo razkuzena, mora vreti deset minut.« »Toliko časa! Potemtakem me počakaj, skočil bom k Nélu, da se ne bo vznemirjal.«

Skočil je s palube na poveljniški most, kjer se je bilo odrgalo zaščitno platno in vihralo v vetru kakor kakšna zastava. Vse je bilo v redu, luči na pravem mestu. Okoli ladje pa voda in brezmejnja črnina. »Hej, Néel!« je zakričal z vrha stopnic, ne da bi stopil do njega, »nikar se ne vznemirjaj, če te bova vso noč pustila. Z Romainom imava opravka z neko žensko, ki se je na slepo vkrcala na ladjo.« »Kaj? Zens-a? Prav, šef

»Pa menda vendar ne nocoj?« »Kaj?« »Otroka! Si razumel?« »Pa menda vendar ne nocoj?«